

فارسی

۱ بیت زیر با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟

- "بگیر ای جوان، دست درویش پیر
نه خود را بیفکن که دستم بگیر"
- (۱ هرکه او را یار باشد یار باش
هرکه یارش نیست زو بیزار باش
- (۲ تا توانی با جماعت یار باش
رونق هنگامه احرار باش
- (۳ تو خاطر نگهدار درویش باش
نه در بند آسایش خویش باش
- (۴ تو بر تخت سلطانی خویش باش
به اخلاق پاکیزه درویش باش

۲ معنی واژه "مثال" در کدام گزینه متفاوت آمده است؟

- (۱ بخندید پرویز و دادش مثال
که گردد مضاعف بر او آن نوال (= بخشش)
- (۲ زهی بر کار و ساکن تو به ظاهر
مثال مرهمی در کار کردن
- (۳ در آکنده ز شادی‌ها درون چاکران خود
مثال دانه‌های دُر که باشد در انار ای دل
- (۴ مثال چرخ و خاک بارگاهش
حدیث تشنه و آب زلال است

۳ معنای واژگان در تمام گزینه‌ها به جز گزینه ..... کاملاً صحیح است.

- (۱ جیب: گریبان، یقه
(۲ نژند: خوار و زبون، کهنه
- (۳ ادبار: نگون‌بختی، پشت کردن
(۴ تیره‌رایی: بداندیشی، ناراستی

۴ در همه گزینه‌ها به جز گزینه ..... صفت مبهم در هر دو جایگاه وابسته پیشین و پسین به کار رفته است.

- (۱ هیچ‌کس را سرپایی نزد ایام که ما
پشت دستی نگزیدیم به دندان‌چند
- (۲ ای ذکر تو را در دل هر دم اثری دیگر
وی از تو به ملک جان دارم خبری دیگر
- (۳ حالیا در ره رندی قدمی چند زنیم
این ره از نیک نباشد، ره دیگر گیریم
- (۴ هر روز دلم به زیر باری دگر است
در دیده من ز هجر خاری دیگر است

کدام بیت، دربردارنده مفهوم بیت زیر است؟
 "چه در کار و چه در کار آزمودن / نباید جز به خود محتاج بودن"

- ۱) مینداز در پای کار کسی / که افتد که در پایش افتی بسی
- ۲) یاری که در او اهلیتی نیست مگیر / کاری که در او منفعتی نیست مکن
- ۳) بیکاری و توکل دور است از مرّوت / بر دوش خلق مکن زهار بار خود را
- ۴) کار عالم نیک دیدم هیچ بر بنیاد نیست / بر دل خاصان عالم جز غم و بیداد نیست

در میان واژگان زیر، چند واژه "مرکب" است؟
 "کمر بسته، دون همت، چاشنی بخش، تیره رای، روشنایی، نگون بخت، شوریده رنگ، دلدار"

- ۱) دو
- ۲) سه
- ۳) چهار
- ۴) پنج

عبارت "این صلت، فخر است، پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست." با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟

- ۱) گرفتمت که هزاران متاع از اینسان هست / کدام حيله كنى تا فروخت بتوانى
- ۲) به راحت نفسی رنج پایدار مجوی / شب شراب نیرزد به بامداد خمار
- ۳) نکنم رغبت دنیا که متاعی است قلیل / شاهبازان به گه صید نگیرند مگس
- ۴) غایت کام و دولت است آن که به خدمت رسید / بنده میان بندگان فخر کند به چاکری

مفهوم بیت "کسی نیک بیند به هر دو سرای / که نیکی رساند به خلقِ خدای" با کدام گزینه قرابت ندارد؟

- ۱) پاس لشکر داشتن از خسروان زبینه است / این نصیحت، مور در کار سلیمان کرد و رفت
- ۲) طاعتی بالاتر از دلجویی درویش نیست / دست خود بوسید هر کس دست سائل را گرفت
- ۳) بنوازی ار گدایی به تفقد و عطایی / نکنی از این زیانی، نرسد از آن شکست
- ۴) گر بنوازی به لطف و بگدازی به قهر / حکم تو بر من روان زجر تو بر من رواست

در کدام گروه واژه، رابطه معنایی واژه‌ها، با سایر گروه‌ها، متفاوت است؟

- ۱) آسمان و ماه - دریا و ماهی - شعر و قصیده
- ۲) تفوق و برتری - عقده و گره - صواب و صلاح
- ۳) حیوان و چنگال - آشپزخانه و چاقو - رمضان و تشنگی
- ۴) خانواده و همسر - مدرسه و تخته سیاه - پادگان و سرباز

"رزق هرچند بی گمان برسد شرط عقل است جستن از درها"

- ۱) چشم بستن ز تماشای دو عالم سهل است سعی کن سعی که دل را نگران نگذاری
- ۲) از توکل در حنا مگذار دست سعی را قفل روزی گر کلیدی دارد ابرام است و بس
- ۳) در این درگاه سعی هیچ کس ضایع نمی ماند به قدر آنچه فرمان می بری فرمانروا گردی
- ۴) به اقتضای قضا کار خویش را بگذار که سعی بیهده پاپوش می درد مثل است

مفهوم بیت زیر از کدام بیت، دریافت می شود؟

"چه در کار و چه در کار آزمودن نباید جز به خود محتاج بودن"

- ۱) نیاز گر بدرد پیکر مرا از هم نبینی از پی کاری نیاز پیکارم
- ۲) بی زرتوان رفت به زور از دریا و ز زر داری به زور محتاج نه ای
- ۳) کرده ام غنچه صفت باغ خود از خانه خویش نیستم با دل صدپاره به گلشن محتاج
- ۴) بی نیازی سرکشی می آورد، زان لطف حق بندگان را مبتلا سازد به درد احتیاج

مفهوم کدام بیت در مقابل آن "غلط" آمده است؟

- ۱) صنمی لشکریم غارت دل کرد و برفت آه اگر عافطت شاه نگیرد دستم (طلب دادخواهی)
- ۲) اگر ز مردم هشیاری ای نصیحت گو سخن به خاک میفکن چراکه من مستم (مستی و راستی)
- ۳) چرخ برهم زخم از غیر مرادم گردد من نه آنم که زبونی کشم از چرخ فلک (بلندنظری)
- ۴) حدیث عشق که از حرف و صوت مستغنی است به ناله دف و نی در خروش و ولوله بود (آوازه محبت)

آرایه در کدام گزینه نادرست آمده است؟

- ۱) بگیر ای جوان، دست درویش پیر نه خود را بیفکن که دستم بگیر (تضاد)
- ۲) برو شیر درنده باش، ای دغل مینداز خود را چو روباه شل (تشبیه)
- ۳) زخندان فروربرد چندی به جیب که بخشنده، روزی فرستد ز غیب (کنایه)
- ۴) شغال نگون بخت را شیر خورد بماند آنچه روباه از آن سیر خورد (جناس همسان)

در میان عبارات کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟

- ۱) تصویر سرتیپ با ضمائم و تعلیقات، استعدادی فیاض و قریحه ای خدادادی
- ۲) حسودان تنگ نظر و عنودان بدگهر، می و معشوق و لهو و لعب
- ۳) عذاب غرض و دین، وقب و آخره و یال و غارب اسب
- ۴) بیغوله دور از مردم، معیشت تنگ و شندرغاز درآمد

- می‌توان از گل ناچیده چه گل‌ها چیدن
به کف پوچ شد از گوهر دریا قانع
که به دیدار نگردد چو زلیخا قانع
به خاک پای قناعت ز توتیا قانع

- (۱) گر به دیدن شوی از دست‌درازی قانع
(۲) هرکه گردید ز عبرت به تماشا قانع
(۳) زود عاجز شود از دیدن یوسف چشمی
(۴) منم به گوشه چشمی ز آشنا قانع

عربی

عین‌الکلمة التي لاتناسب مع الكلمات الأخرى:

- (۱) مَحْمُول
(۲) مَلَاعِب
(۳) مَطْبَعَة
(۴) مَشَاكِل

عین‌الخطا فی استعمال اسم التفضیل:

- (۱) هذه البنتُ هي سُمِّيَة الكبرى.
(۲) مريمُ أكبرُ من زهراء.
(۳) زينبُ الصغرى ذَهَبَتْ الى البيت.
(۴) فاطمةُ صغرى من عاطفة.

عین‌اسم التفضیل ليس خيراً:

- (۱) هؤلاء المؤمنون أنفع الناس لعباد الله.
(۲) هذا الكتابُ الأكبرُ لأخى الأصغرِ.
(۳) هذا البرجُ أطولُ برجٍ رأيتُهُ.
(۴) الآخرةُ خيرُ لعبادِ الله الصالحين.

عَن ما ليس فيه اسم التفضیل:

- (۱) إذا مَلَكَ الأراذلُ هَلَكَ الأفاضلُ.
(۲) جَبَلُ دَمَاوندِ أعلى جِبَالِ إيرانِ.
(۳) السلام عليك يا فاطمةَ الكُبرى.
(۴) هذا الرجلُ المؤمنُ أسخَطَ الشيطانَ بِصمته.

عین‌المترادفتين:

- (۱) أَرْضَى (أَسخَطَ)
(۲) عَاتَبَ (عاقَبَ)
(۳) سَابَّ (شَاتَمَ)
(۴) السَّيِّئُ (السُّوءُ)

(۱) " ما اشترينا ملابسنا الرجالية من ذلك المتجر لأن أسعاره كانت غالية جداً.": لباس های مردانه مان را از آن مغازه خریدیم، زیرا قیمت هایش واقعاً گران بود.

(۲) " غلبنا أن نحافظ من حقائبنا في الأماكن المزدحمة.": ما باید از کیف هایمان در مکان های شلوغ محافظت کنیم.

(۳) " تلك الشجرة أعلى شجرة في حديقة جدتي و لها أثمار كثيرة.": آن درخت بلندترین درخت در باغ مادربزرگم است و میوه های زیادی دارد.

(۴) " أعطني سروالاً باللون الأخضر و قميصاً باللون الأزرق من فضلك!": لطفاً به من شلوازی به رنگ آبی و پیراهنی به رنگ سبز بده!

عَيْنُ الْخَطَأِ:

(۱) " الإقتصاد في استهلاك الماء و الكهرباء أمرٌ ضروريٌ لكلِّ مواطن.": میانه روی در مصرف آب و برق مسئله ای لازم برای هر شهروندی است.

(۲) " تعلم المهارات الجديدة تُساعدنا على العمل الأفضل.": آموختن مهارت های جدید به ما بر کار بهتر کمک می کند.

(۳) " حسنُ التغذية و الإهتمام به موعظةٌ يؤكِّد عليها الأطباء.": تغذیه سالم و توجه به آن توصیه ای است که پزشکان همیشه دارند.

(۴) " هؤلاء الآباء كانوا يحبون رؤية أولادهم في درجاتٍ عاليةٍ من العلم.": این پدران دیدن فرزندان شان را در رتبه های بالایی از دانش دوست می داشتند.

ما هو الأصحُّ للفراغ؟

" يذهب العالمون إلى بيوتهم بعدما ..... واجباتهم بدقة."

(۱) صَلُّوا (۲) أَهْدُوا

(۳) ابْتَدَوْوا (۴) تَمَّمُوا

اقرأ النصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ.

" إِنَّ الْإِسْلَامَ يَنْشُتُرُ الْيَوْمَ بِسُرْعَةٍ فِي الْمَنَاطِقِ الَّتِي يَسْكُنُ فِيهَا الْمَظْلُومُونَ فِي أَقْصَى الْعَالَمِ. هَؤُلَاءِ يَعْتَقِدُونَ أَنَّ الْعَقِيدَةَ الْإِسْلَامِيَّةَ تُنْجِيهِمْ مِنْ ظَلَمِ الْمُسْتَكْبِرِينَ وَ تُوصِلُهُمْ إِلَى السَّعَادَةِ بِسَعَادَةِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ. كُلٌّ مِنْ يَسْلُمُونَ بِهَذَا الدِّينِ كَالْإِخْوَةِ. الْإِسْلَامُ دِينُ الْأَخْوَةِ مِنْهَا: مَسَاعِدَتَنَا بِإِخْوَانِنَا الْفِلَسْطِينِيِّينَ الَّذِينَ يَسْتَضَعِفُونَ سِنَوَاتٍ عَدِيدَةٍ وَ الْمَعْتَدِي يَقْصِدُ أَنْ يَخْرِجَهُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ بِالْإِجْبَارِ. إِنَّ الظُّلْمَةَ الَّتِي قُلُوبُهُمْ مِنْ حَجَرٍ وَ يَقَاتِلُونَ الْمَظْلُومِينَ يَفْشَلُونَ وَ يَخْسِرُونَ فِي النَّهَائِيَةِ لِأَنَّ النَّصْرَ النَّهَائِيَّ مَتَى. إِنَّ الْفَوْزَ لِمَنْ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَ لَا يَتْرَكُونَ الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ."

في أيِّ عبارةٍ ما جاء اسم التفضيل؟

(۱) أَحَبُّ إِخْوَانِي مَنْ أَهْدَى إِلَيَّ عَيْبِي.

(۲) عداوة العاقل خيرٌ من صداقة الجاهل.

(۳) ليس شيءٌ أهمُّ في الميزان من الخلق الحسن

(۴) أكرم إخوانك الصادقين كل لحظة.

"قد حاولَ المسلمون كثيراً فى الدفاع عن المظلومين فى عالمنا الذى مُلئَ بالظلم!": مسلمانان...

- (١) فراوانى برى لى دفاع كرن از ستمديگان در دنياى مملو از ستم ما، تلاش نموده اند!
- (٢) در دفاع از مظلومان در دنياى ما كه مملو از ظلم شده است، بسيار تلاش كرده اند!
- (٣) برى دفاع از مظلومان اين جهان پر از ظلم و ستم، سعى و تلاش زيادى كرده اند!
- (٤) بسيارى در جهان پر از ظلم و ستم، سعى و تلاش زيادى كرده اند!

"مُشاهدةٌ مشهدٍ حَسَنٍ لَيْسَتْ مُنَاسِبَةً لِلْمُشَاهِدِ الضَّعِيفِ، هُنَاكَ أَفْلاَمٌ أَفْضَلُ لِلضَّغَارِ!"; عَيْنٌ مَا لَيْسَ فِي هَذِهِ الْعِبَارَةِ؟

(١) اسم التّفصيل	(٢) اسم الفاعل
(٣) اسم المفعول	(٤) اسم المكان

عَيْنُ الْخَطَا عَنْ نَوْعِيَّةِ كَلِمَةِ "خَيْرٍ" أَوْ "شَرٍّ":

- (١) كُنَّا خَيْرَ أُمَّةٍ حَصُولًا عَلَى الْأَهْدَافِ! (اسم التّفصيل)
- (٢) إِنْ تَعْتَمِدَ عَلَى اللَّهِ تُشَاهِدْ خَيْرَهُ فِي الْحَيَاةِ! (مصدر)
- (٣) مَنْ غَلَبَتْ شَهْوَتُهُ عَقْلَهُ فَهُوَ شَرٌّ مِنَ الْبَهَائِمِ. (اسم التّفصيل)
- (٤) مَنْ يَسْتَهْزِئُ بِالْأَصْدِقَاءِ فَهُوَ شَرٌّ مِنَ الْمَخْلُوقَاتِ جَدًّا! (مصدر)

عَيْنُ الْخَطَا لِلْفَرَاغِ مِمَّا بَيْنَ الْقَوْسِيَيْنِ:

- (١) اِقْتَصِدُوا فِي ..... الْكَهْرَبَاءِ حَتَّى لَا يَكُونَ كُلُّ مَكَانٍ فِي الظُّلْمَةِ. (استهلاكي)
- (٢) دَعُ شَاتِمَكَ ..... تُرَضِ الرَّحْمَنَ. (مُهَانًا)
- (٣) الْأَسْعَارُ غَالِيَةٌ أَعْطَنِي بَعْدَ ..... بِسَعْرِ أَرْحَصَ. (مُخْتَالًا)
- (٤) (إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ .....). (الحمير)

إِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْسَبُ النَّصِّ.

رَأَى رَجُلٌ فِي النَّوْمِ رُؤْيَا غَرِيبَةً، فَقَدْ رَأَى أَنَّ جَمِيعَ أَسْنَانِهِ قَدْ سَقَطَتْ وَبَقِيَ لَهُ سَنٌّ وَاحِدَةٌ. فَسَأَلَ شَخْصًا عَنِ تَفْسِيرِ هَذِهِ الرَّؤْيَا، فَقَالَ لَهُ: "أَهْلُ بَيْتِكَ كُلُّهُمْ يَمُوتُونَ قَبْلَكَ وَتَبْقَى وَحْدَكَ!" فَحَزِنَ حُزْنًا شَدِيدًا، ثُمَّ شَاهَدَ مَفْسِّرَ الْأَحْلَامِ الْمَعْرُوفَ "ابْنَ سِيرِينَ"، فَسَأَلَهُ عَنِ حَلْمِهِ الْعَجِيبِ. فَأَجَابَ: "أَنْتَ أَطْوَلُ أَهْلِ بَيْتِكَ عُمَرًا؛ إِنْ شَاءَ اللَّهُ!" فَذَهَبَ الرَّجُلُ فَرِحًا إِلَى الْبَيْتِ.

ما هو اسم الفاعل و اسم المفعول و اسم التّفصيل فى هذه العبارة على التّرتيب؟
"شاهد الرجل مفسّر الأحلام المعروف فسأله عن حلمه العجيب، فأجاب: أنت أطول أهل بيتك عمراً."

(١) مفسّر - المعروف - العجيب	(٢) مفسّر - المعروف - أطول
(٣) مفسّر - العجيب - أطول	(٤) المعروف - أجاب - أطول

- (۱) "تفسیر": اسم - مفرد مذکر - مصدر من باب "تفعل" / مجرور بحرف الجرّ
- (۲) "شاهد": فعل ماضی - مفرد مذکر غائب - متعدّد - ثلاثیّ مزید من باب "مفاعلة" / فعل و فاعله ضمیر "هو" المستتر
- (۳) "واحدة": اسم - مفرد مؤنث - اسم المبالغة / مضاف إليه و مجرور
- (۴) "واحدة": مفرد مؤنث - مشتقّ و اسم فاعل / صفة و منصوب بالتبعیة

دین و زندگی

۳۱

برای انجام بهترین عمل چه باید کرد؟

- (۱) به درستی برنامه ریزی کرد و عقاید، اخلاق و اعمالی که موجب رستگاری در دنیا و آخرت می شود را شناخت و به آنها پایبند بود.
- (۲) به درستی برنامه ریزی کرد و عقاید، اخلاق و نظریاتی که موجب رستگاری در دنیا و آخرت می شود را شناخت و به آنها پایبند بود.
- (۳) به درستی برنامه ریزی کرد و پس از پایبندی به عقاید، اخلاق و اعمالی که موجب رستگاری در دنیا و آخرت می شود آنها را شناخت.
- (۴) به درستی برنامه ریزی کرد و پس از پایبندی به عقاید، اخلاق و نظریاتی که موجب رستگاری در دنیا و آخرت می شود آنها را شناخت.

۳۲

چه کسی در حقیقت "سرمایه وجودی خود" را از بین می برد و کدام آیه شریفه، آن را تأکید می کند؟

- (۱) فردی که هدف حقیقی خود را نشناسد و یا دچار خطا شود - (إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ)
- (۲) فردی که هدف حقیقی خود را نشناسد و یا دچار خطا شود - (وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ)
- (۳) انسانی که نیازهایش را منحصر در نیازهای اساسی و بنیادی قرار دهد - (وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ)
- (۴) انسانی که نیازهایش را منحصر در نیازهای اساسی و بنیادی قرار دهد - (إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ)

۳۳

عامل مؤثر در "تصرف در عالم طبیعت" به اذن خداوند، ..... است که پدیدآور ولایت ..... است و هدایت بندگان خدا، نه از طریق آموزش معمولی و عمومی، از نمودهای آن است که زمینه ساز بهره مندی از آن ..... است.

- (۱) اراده و مشیت خداوند - معنوی - ایمان و عمل انسان ها
- (۲) عبودیت و بندگی - معنوی - ایمان و عمل انسان ها
- (۳) اراده و مشیت خداوند - ظاهری - لیاقت و شایستگی پیامبر و اولیای خدا
- (۴) عبودیت و بندگی - ظاهری - لیاقت و شایستگی پیامبر و اولیای خدا

خداوند در قرآن، برپایی دین را مستلزم چه چیزی می‌داند و تحقق آن درگرو چیست؟

- ۱) عدم تفرقه در دین - زدودن رشک و حسد از بین پیروان
- ۲) پافشاری بر حق‌گرایی - یکسانی محتوای اصلی دعوت پیامبران
- ۳) پافشاری بر حق‌گرایی - زدودن رشک و حسد از بین پیروان
- ۴) عدم تفرقه در دین - یکسانی محتوای اصلی دعوت پیامبران

این سخن امام علی (ع) که فرمودند: "روزی رسول خدا (ص) هزار باب از علم به رویم گشود که از هرکدام، هزار باب دیگر گشوده می‌شد." بیانگر ..... است که اعطای این مقام به پیامبر (ص) معلول ..... ایشان است.

- ۱) برترین پایه اسلام - ایمان و عمل
- ۲) برترین پایه اسلام - بندگی و درخواست هدایت
- ۳) مرتبه عالی رسالت - ایمان و عمل
- ۴) مرتبه عالی رسالت - بندگی و درخواست هدایت

"امکان هدایت مردم"، "عدم گمراهی مردم" و "از بین رفتن اعتماد مردم به دین" به ترتیب معلول عصمت پیامبر در چه مقام‌هایی است؟

- ۱) دریافت و ابلاغ وحی - تعلیم و تبیین وحی الهی - مرجعیت دینی
- ۲) عمل به وحی الهی - تعلیم و تبیین وحی الهی - دریافت و ابلاغ وحی
- ۳) دریافت و ابلاغ وحی - اجرای احکام الهی - تعلیم و تبیین دین
- ۴) اجرای احکام الهی - دریافت و ابلاغ وحی - مرجعیت دینی

خداوند متعال، عدم وکالت رسول خدا (ص) برای چه کسی را هشدار داده است و علیت آن را چه می‌داند؟

- ۱) با پیروی از ضلالت، اسباب زیان خود را فراهم آورد - نزول به حق قرآن کریم
- ۲) با پیروی از ضلالت، اسباب زیان خود را فراهم آورد - عدم تعقل و شناخت مسیر هدایت
- ۳) با بهانه‌های بی‌اساس دعوت انبیا را نپذیرد - نزول به حق قرآن کریم
- ۴) با بهانه‌های بی‌اساس دعوت انبیا را نپذیرد - عدم تعقل و شناخت مسیر هدایت

معاد هر انسانی از چه چیزی شکل می‌گیرد و خداوند هر دسته از مخلوقات را چگونه هدایت می‌کند؟

- ۱) اعتقادات درونی او - متناسب با ویژگی‌هایی که در وجودشان قرار داده است.
- ۲) عمل اختیاری او - متناسب با ویژگی‌هایی که در وجودشان قرار داده است.
- ۳) عمل اختیاری او - متناسب با دغدغه‌هایی که در وجودشان وجود دارد.
- ۴) اعتقادات درونی او - متناسب با دغدغه‌هایی که در وجودشان وجود دارد.

شیوهٔ هدایت خاص انسان معلول چیست و بهانه نداشتن بندگان^۹ در برابر خداوند عزیز و حکیم ثمرهٔ کدام عبارت قرآنی است؟

(۱) نیازهای متفاوت انسان - (رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ)

(۲) جایگاه متفاوت انسان در نظام هستی - (لَيْلًا يَكُونُ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةً بَعْدَ الرُّسُلِ)

(۳) وجود سرمایه‌های الهی در انسان - (لَيْلًا يَكُونُ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةً بَعْدَ الرُّسُلِ)

(۴) ویژگی‌های متفاوت انسان - (رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ)

باتوجه به آیات قرآنی، کسانی که داوری خود را نزد طاغوت می‌برند خداوند در مورد آن‌ها چه بیانی دارد؟

(۱) (یرید الشیطان ان یضلهم ضلالاً بعيداً)

(۲) (فألهمها فجورها و تقواها)

(۳) (أما شاکراً و اما کفوراً)

(۴) (لاتخظہ بیمینک اذاً لارتاب المبطلون)

شعر زیر با کدام‌یک از نیازهای برتر انسان مرتبط است؟ چرا؟

"مرد خردمند هنرپیشه را عمر دو بایست در این روزگار

تا به یکی تجربه آموختن با دگری تجربه بردن به کار"

(۱) شناخت هدف زندگی - زیرا در این نیاز، سخن از تجربه آموختن و استفاده از تجربه در کار است.

(۲) کشف راه درست زندگی - زیرا در این نیاز، سخن از تجربه آموختن و استفاده از تجربه در کار است.

(۳) کشف راه درست زندگی - زیرا در این نیاز، دلیل و هدف از تجربه‌اندوزی مطرح شده است.

(۴) شناخت هدف زندگی - زیرا در این نیاز، دلیل و هدف از تجربه‌اندوزی مطرح شده است.

هریک از عبارات "وصول به هدف مشترک خلقت"، "ویژگی‌های مشترک آدمیان" و "دین واحد الهی" به ترتیب متصف به کدام صفت‌اند؟

(۱) علت - معلول - علت

(۲) معلول - معلول - علت

(۳) معلول - علت - معلول

(۴) علت - علت - معلول

هر پیامبری که پس از پیامبر قبلی می‌آمد نسبت به پیامبر بعدی چه خبری می‌داد؟

(۱) تصحیح - تکمیل

(۲) تأیید - تذکر

(۳) بشارت - پیروی

(۴) هشدار - ادامه‌دهنده

وجود دو یا چند دین در یک‌زمان، نشانگر چیست و جامعهٔ اسلامی نسبت به کدام مسئولیت پیامبر اسلام (ص) پس از ایشان نیازی ندارد؟

(۱) بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای مردم باشد. - مرجعیت دینی

(۲) پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده‌اند. - دریافت وحی

(۳) پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده‌اند. - مرجعیت دینی

(۴) بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای مردم باشد. - دریافت وحی

(۱) "لَفَى حُسْرٍ" - پذیرش اسلام راستین

(۲) "مِنَ الْخَاسِرِينَ" - پذیرش اسلام راستین

(۳) "لَفَى حُسْرٍ" - توأمان ساختن ایمان و عمل شایسته

(۴) "مِنَ الْخَاسِرِينَ" - توأمان ساختن ایمان و عمل شایسته

زبان انگلیسی

46 I have a/an ----- ticket for the football match tonight. Do you want to go with me?

1) alive	2) tiny
3) extra	4) quiet

47 We must prepare a first aid kit before going on a picnic. It is ----- necessary for everyone for any possible accidents.

1) absolutely	2) greatly
3) lately	4) hopefully

48 The book is designed so skillfully that it can enable the students to ----- their goals in learning English better.

1) arrange	2) quit
3) meet	4) circle

49 China ----- 18 percent of the world's population. It is the most populated country in the world.

1) makes up	2) pairs up
3) thinks of	4) grows up

50 The cost of living ----- considerably depending on where you are living.

1) varies	2) meets
3) finds	4) minds

51 The questions we ask our students should be -----¹¹ to their real needs and the world around them.

- 1) appeared
- 2) related
- 3) suggested
- 4) exchanged

52 Father got ----- angry with Alex when he knew his only son had done cheating on the exam.

- 1) recently
- 2) absolutely
- 3) successfully
- 4) impossibly

53 This popular TV channel ----- sport programs around the world in different languages and a great number of people of all continents watch them.

- 1) broadcasts
- 2) explains
- 3) varies
- 4) exchanges

54 Although I was in such a hurry that I had to leave that place immediately, I tried to give him a quick ----- of how that machine worked.

- 1) conversation
- 2) communication
- 3) expression
- 4) explanation

55 Jane was not that good at learning languages, so I was surprised to learn she could ----- speak three foreign languages very fluently.

- 1) widely
- 2) actually
- 3) hopefully
- 4) necessarily

56 Many great scientists of the world believe that NASA's former researches about other creatures of the space have never been done and the existence of life on other planets is -----

- 1) mental
- 2) probable
- 3) specific
- 4) imaginary

57 The fact that she is not fit for the job is beside the -----; she should have been informed of the requirements.

- 1) skill
- 2) point
- 3) hint
- 4) belief

58 The students who go ----- the net all night are ¹²always lacking full attention required in the class during school days.

1) singing	2) surfing
3) saving	4) varying

Check the best choice.

گزینه صحیح را انتخاب کنید.

59 There was a notice saying" ----- the grass".

1) Turn down	2) Keep off
3) Put on	4) Fall down

60 Do you know that Einstein's theories ----- the basis of physics?

1) formed	2) saved
3) noticed	4) invited

ریاضی و آمار

۶۱ ارزش گزاره‌های زیر به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

p: عدد ۴۰ اول است اگر و تنها اگر عدد ۹ مربع کامل باشد.

q: اگر واریانس داده‌ها برابر با صفر باشد، در این صورت داده‌ها با یکدیگر برابرند و برعکس.

(۱) درست - درست

(۲) نادرست - نادرست

(۳) درست - نادرست

(۴) نادرست - درست

دانش‌آموزی ادعا می‌کند با راه‌حل زیر، معادله $x^3 - 8x^2 = 0$ فقط دارای ریشه $x = 8$ است. اولین اشتباه در کدام مرحله رخ داده است؟

- مرحله ۱ $x^2(x - 8) = 0$ $\xrightarrow{\text{فکتور از } x^2}$
- مرحله ۲ $\frac{x^2(x - 8)}{x^2} = \frac{0}{x^2}$ $\xrightarrow{\text{تقسیم طرفین بر } x^2}$
- مرحله ۳ $x - 8 = 0$ $\xrightarrow{\text{رسیدن به معادله ساده‌تر}}$
- مرحله ۴ $x = 8$ $\xrightarrow{\text{جواب معادله}}$

- (۱) ۱
- (۲) ۲
- (۳) ۳
- (۴) فاقد اشتباه

در جای خالی، چه گزاره‌ای قرار دهیم تا ارزش گزاره حاصل نادرست باشد؟
 [($\frac{1}{p} > \frac{1}{q}$) $\wedge$ (...)] $\Leftrightarrow$ (مربع هر عدد بزرگ‌تر از ۱ از خودش بزرگ‌تر است)

- (۱) با ۳ برابر کردن داده‌های آماری، میانه هم ۳ برابر می‌شود.
- (۲) شیب هر خط افقی برابر با صفر است.
- (۳) در منحنی نرمال داده‌ها ۹۶ درصد داده‌ها بین $\bar{x} - 2\sigma$ و $\bar{x} + 2\sigma$ قرار دارند.
- (۴) نمودار راداری می‌تواند فقط مقادیر ۳ متغیر را نمایش دهد.

حکم "توان دوم اعداد گنگ، عددی گنگ است." با کدام گزینه نقض می‌شود؟

- (۱) عدد پی (π)
- (۲) $2 - \sqrt{3}$
- (۳) $1 + \sqrt{2}$
- (۴) $\frac{2\sqrt{2}}{\sqrt{3}}$

در گزاره فصلی "....." یا $2^x \times 2^y = 4^{x+y}$ در جای خالی، کدام گزاره را قرار دهیم تا ارزش کل این گزاره درست شود؟
 ($x, y \in \mathbb{N}$)

- (۱) 3^3 عددی اول است و $\sqrt{2}$ عددی گویا نیست.
- (۲) $\frac{1}{5} > \frac{3}{8}$ و $-\sqrt{3} > -\sqrt{5}$
- (۳) اگر $(a - b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$ باشد، آنگاه $(a - b)^3 = a^3 - 3a^2b + 3ab^2 - b^3$
- (۴) اگر x عدد زوج طبیعی باشد، آنگاه $(x^3 - 1)$ قطعاً زوج است.

۶۶ اگر p گزاره‌ای درست، q گزاره‌ای نادرست و r گزاره‌ای درست باشد، چه تعداد از گزاره‌های زیر درست است؟

الف : $(p \vee q) \wedge r$ ، ب : $(\sim p \wedge q) \wedge \sim r$
 پ : $(\sim p \vee \sim q)$ ، ت : $(\sim p \wedge p)$ ، ث : $(\sim q \wedge q)$

(۱) ۵ (۲) ۴

(۳) ۳ (۴) ۲

۶۷ اگر p گزاره‌ای درست باشد، در این صورت ارزش گزاره مرکب $(p \vee q) \wedge (\sim p \vee r)$ کدام است؟

(۱) به ارزش q بستگی دارد. (۲) به ارزش r بستگی دارد.

(۳) همواره درست است. (۴) همواره نادرست است.

۶۸ اگر p و q دو گزاره دلخواه باشند، در این صورت ارزش گزاره‌های $(p \vee \sim p) \Leftrightarrow (q \wedge \sim q)$ و $(p \Leftrightarrow q) \wedge (p \Leftrightarrow \sim q)$ به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

(۱) درست، نادرست (۲) نادرست، درست

(۳) نادرست، نادرست (۴) درست، درست

۶۹ اگر دو سوم عددی به علاوه نصف آن عدد، یک واحد از خود عدد بیشتر باشد، نماد ریاضی آن کدام است؟

(۱) $\frac{2}{3}x + \frac{x}{2} = x + 1$ (۲) $\frac{3}{2}x + \frac{x}{2} = x + 1$

(۳) $\frac{2}{3}x + \frac{x}{2} + 1 = x$ (۴) $\frac{3}{2}x + \frac{x}{2} + 1 = x$

۷۰ حاصل هم‌ارزی $(p \vee q) \vee \sim q \equiv \sim q$ همواره کدام است؟

(۱) p (۲) q

(۳) $\sim p$ (۴) $\sim q$

۷۱ اگر p گزاره‌ای درست، q گزاره‌ای نادرست و r گزاره دلخواهی باشد، آنگاه ارزش گزاره $(\sim p \wedge r) \Leftrightarrow (p \wedge q)$ و گزاره $(\sim p \Rightarrow r) \Rightarrow \sim q$ به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

(۱) F و T (۲) T و F

(۳) T و T (۴) F و F

۷۲ نماد ریاضی "دو برابر جذر عددی برابر با مجذور نصف آن است" کدام است؟ (عدد موردنظر را x در نظر بگیرید)

(۱) $2x^2 = \sqrt{\frac{x}{2}}$ (۲) $2\sqrt{x} = \left(\frac{x}{2}\right)^2$

(۳) $2\sqrt{x} = \frac{x^2}{2}$ (۴) $2x^2 = \frac{\sqrt{x}}{2}$

۷۳ در مورد گزاره "رابطه $f = \{(۴, a), (۹, ۶), (۴, b)\}$ تابع است اگر و تنها اگر $a = b$ " کدام گزینه نادرست است؟

(۱) ارزش این گزاره نادرست است.

(۲) با گزاره "نمودار $y = x^2 - ۱$ از همه نواحی دستگاه محورهای مختصات می‌گذرد" هم‌ارز است.

(۳) گزاره داده‌شده در قالب کلی $(p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow p)$ است.

(۴) گزاره داده‌شده با نقیض گزاره " $\sqrt{۲} \in \mathbb{Z}$ " هم‌ارز است.

۷۴ اگر ارزش گزاره $(p \wedge \sim q) \vee \sim p$ نادرست و r گزاره‌ای دلخواه باشد، ارزش گزاره کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

(۱) $(p \vee \sim r) \wedge q$

(۲) $(p \wedge q) \vee (\sim p \vee r)$

(۳) $(r \wedge q) \vee p$

(۴) $\sim (p \wedge q) \wedge r$

۷۵ هم‌ارز گزاره $p \wedge (q \vee r)$ کدام است؟

(۱) $p \wedge (q \wedge r)$

(۲) $p \vee (q \vee r)$

(۳) $(p \vee q) \wedge (p \vee r)$

(۴) $(p \wedge q) \vee (p \wedge r)$

۷۶ اگر p و q گزاره‌هایی درست و r گزاره‌ای نادرست باشد، کدام گزینه صحیح است؟

(۱) $(p \vee \sim q) \wedge r \equiv \sim r$

(۲) $\sim r \Rightarrow (q \wedge r) \equiv p \Leftrightarrow q$

(۳) $(\sim r \vee \sim q) \Rightarrow (r \Rightarrow q) \equiv T$

(۴) $(q \wedge \sim r) \Leftrightarrow (q \wedge p) \equiv F$

۷۷ چه تعداد از هم‌ارزی‌های زیر همواره درست است؟

آ : $p \vee \sim p \equiv T$

ب : $p \wedge \sim p \equiv F$

پ : $p \Rightarrow \sim p \equiv F$

ت : $\sim q \wedge (p \vee \sim q) \equiv q$

(۲) ۲

(۱) ۱

(۴) ۴

(۳) ۳

۷۸ کدام‌یک از هم‌ارزی‌های زیر صحیح است؟

(۱) $p \Rightarrow (p \vee \sim q) \equiv p$

(۲) $q \vee (\sim q \wedge p) \equiv q$

(۳) $q \wedge (p \vee q) \equiv p$

(۴) $p \vee (p \wedge q) \equiv p$

$$\left[\left(\frac{-1}{3} < \frac{-1}{2} \right) \vee (\dots) \right] \wedge (\mathbb{N} \subseteq \mathbb{Z})$$

(۱) تقریباً ۷۵ درصد داده‌ها بزرگتر از چارک اول هستند.

(۲) تمام مقسوم‌علیه‌های طبیعی عدد ۵۰ عبارت‌اند از: ۱, ۲, ۵, ۱۰, ۲۵, ۵۰

(۳) رتبه افراد در کنکور سراسری، متغیر کمی نسبتی است.

(۴) معادله $x^2 - 36 = 0$ دو ریشه قرینه دارد.

در جدول زیر ارزش گزاره‌های خواسته شده کدام است؟

p	q	$\sim p \Leftrightarrow \sim q$	$\sim p \vee (\sim p \Leftrightarrow \sim q)$
د	د	د	○
د	ن	□	△

$$\Delta \equiv \text{ن}, \text{○} \equiv \text{د}, \text{□} \equiv \text{د} \quad (۲)$$

$$\Delta \equiv \text{د}, \text{○} \equiv \text{د}, \text{□} \equiv \text{ن} \quad (۴)$$

$$\Delta \equiv \text{ن}, \text{○} \equiv \text{د}, \text{□} \equiv \text{ن} \quad (۱)$$

$$\Delta \equiv \text{د}, \text{○} \equiv \text{ن}, \text{□} \equiv \text{ن} \quad (۳)$$

باتوجه به خوانش صحیح مصراع‌های داده‌شده، تقسیم پایه‌های آوایی کدام مصراع صحیح است؟

(۱) گران عیار شهر آشوب روزی حال ما پرسد:

گ ران عی یا	ر شهر آشوب	روزی حا	ل ما پرسد
-------------	------------	---------	-----------

(۲) بداندیش نادان که مطرود باد:

بدندید	ش نادان	ک مطرود	باد
--------	---------	---------	-----

(۳) دل می‌رود ز دستم صاحب‌دلان خدا را:

دل می رود	ز دس تم	صا حب د لان	خ دا را
-----------	---------	-------------	---------

(۴) صبا را گو که بردارد زمانی برقع از رویت:

ص با را گو ک	بر دارد	ز ما نی بر	قع از رویت
--------------	---------	------------	------------

تعداد پایه‌های آوایی کدام دو بیت، همسان نیست؟

(۱) دانه چو طفلی است در آغوش خاک روز و شب این طفل به نشو و نماست

چو در مردم آرام و قوت ندید خود آسوده بودن مرّوت ندید

(۲) یک حکایت سرگذشتم پیش آن جان بازگویی گرچه از درد فراقم هست بسیاری شکایت

به پایان آمد این دفتر حکایت همچنان باقی به صد دفتر نشاید گفت حسب‌الحال مشتاقی

(۳) عشق دردانه است و من غواص و دریا میکده سر فروردم در اینجا تا کجا سر برکنم

چنین دور از خویش و بیگانه گشتم که افتاد با تو مرا آشنایی

(۴) ای باد بامدادی خوش می‌روی به شادی پیوند روح کردی پیغام دوست دادی

گر از ابر بینم همی باد و نم ندانم که نرگس چرا شد دژم

هجاهای کدام گزینه یکی از ارکان عروضی بیت زیر نیست؟

"هیچ فلک دفع کند از سر خود دور سفر هیچ زمین دفع کند از تن خود زلزله را"

(۱) از سر خود (۲) هیچ فلک

(۳) زلزله را (۴) تن خود

باتوجه به ابیات زیر به ترتیب کدام کلمات از نظر وزن نمی‌توانند جایگزین جاهای خالی شوند؟
(الف)

دَ بَرِ دَا رِنْد	کِ بَرِ دَا رِن	مُ رَا دَا نَان	.....
دِ مِی رَا نِنْد	چُ مِی خَا نِن	هَ حَا فِظ رَا	بِ دِیْنِ دَرِ گَا

(ب)

سَرَفَ رَا زَم	کَن شَ بِی اَز	وَص لِ خُدَا ی	.....
تَا مُ نَوَ وَر	گَر دَ دَ زِ دِی	دَا رَ تِی وَا	نَم چُ شَمَع

- (۱) گرفتارم - زیرکی
(۲) در وفای - ستاره‌ای
(۳) شباهنگی - جان و دل
(۴) جمالی خوش - کاتبی

کدام گزینه در خصوص "جامی" صحیح نیست؟

- (۱) بهارستان را به سبک بوستان سعدی نوشت.
(۲) تحفة الاحرار را به پیروی از نظامی سرود.
(۳) در کتاب نفحات الانس شیوة تذکرة الاولیا را پیش گرفت.
(۴) معروفترین شاعر قرن نهم است.

تعداد هجاهای پایه‌های آوایی هر دو بیت کدام گزینه برابر است؟

- (الف) جوانی شمع ره کردم که جویم زندگانی را
(ب) ولیکن زمستان به مکر و به دستان
(پ) مهتر تجار بودی خویش قارون می‌نمودی
(ت) بر او گشته ترسان بر او گشته لرزان
(ث) زمستان پوستین افزود بر تن کدخدایان را
نجستم زندگانی را و گم کردم جوانی را
شرابی است نادر که آن را نهفتی
خواب بود و آن فنا شد چون که از سر رفت خوابت
زهی علتی کان دوایی ندارد
ولیکن پوست خواهد کند ما یک‌لاقبایان را

- (۱) الف، ت
(۲) ب، ث
(۳) ت، پ
(۴) الف، پ

تعداد هجاهای پایه‌های آوایی هر دو مصراع کدام گزینه برابر است؟^{۱۹}

- الف) چرا عاقل نیندیشد هم از آغاز پایان را
ب) چو درد از تو دارم دوا از که جویم
پ) تا ترا دردی نباشد قدر درمان را چه دانی
ت) خوشا طرف بستان و دستان مستان
ث) ور نشوی قلب‌شکن بر سر میدان چه گُنی

- (۱) الف، ت
(۲) ب، ث
(۳) ت، پ
(۴) الف، پ

در صورت تعیین مرز پایه‌های آوایی، سومین پایه آوایی (مصراع اول) بیت زیر کدام گزینه خواهد بود؟
"بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم
فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو دراندازیم"

- (۱) می در ساغر
(۲) مُ می در سا
(۳) بَر فشانیم
(۴) در ساغر اندا

جاهای خالی عبارت زیر را به ترتیب کدام گزینه کامل می‌کند؟
"سبک عراقی از اوایل قرن ..... تا اوایل قرن ..... به مدت ..... سال سبک غالب متون ادب فارسی بود. مغولان در اوایل قرن ..... به نواحی مرزی ایران حمله کردند. بزرگانی چون ..... و فریدالدین عطار نیشابوری در یورش ویرانگر مغول کشته شدند. ....، مدّاح جلال‌الدین خوارزمشاه، نیز در سال ..... هـ. ق به دست مغولان در ..... کشته شد."

- (۱) هفتم - دهم - سیصد - هفتم - نجم‌الدین کبری - کمال‌الدین اسماعیل - ۶۳۵ - اصفهان
(۲) هفتم - دهم - سیصد - ششم - نجم‌الدین رازی - جمال‌الدین عبدالرزاق - ۸۳۵ - خراسان
(۳) هشتم - دهم - دویست - هفتم - نجم‌الدین کبری - کمال‌الدین اسماعیل - ۷۳۵ - اصفهان
(۴) هفتم - نهم - دویست - ششم - نجم‌الدین رازی - جمال‌الدین عبدالرزاق - ۶۳۵ - نیشابور

کدام یک از شخصیت‌های زیر در حمله مغول کشته نشده است؟

- (۱) نجم‌الدین کبری
(۲) فریدالدین عطار
(۳) جلال‌الدین خوارزمشاه
(۴) کمال‌الدین اسماعیل

به ترتیب کتاب تذکره دولت‌شاه به تشویق چه کسی نوشته شد و جامی در کدام اثر خود از عطار پیروی کرده است؟

- (۱) دولت‌شاه سمرقندی - نفحات‌الانس
(۲) دولت‌شاه سمرقندی - تحفة‌الاحرار
(۳) امیرعلی شیر نوایی - نفحات‌الانس
(۴) امیرعلی شیر نوایی - تحفة‌الاحرار

کدام اثر در قالب مثنوی سروده شده است و هر فصل آن به یکی از مباحث عرفانی اختصاص دارد؟

- (۱) لمعات
(۲) رساله دلگشا
(۳) صد پند
(۴) عشاق‌نامه

جاهای خالی عبارات زیر را واژگان کدام گزینه به ترتیب پر می‌کند؟^{۲۰}

- (الف) پس از مرگ تیمور، ..... توانست هرات را مرکز فرماندهی خود قرار دهد. او حامی خوش‌نویسان، نقاشان و شاعران بود.
 (ب) کتاب ..... جامی از آثاری است که به پیروزی از نظامی سروده شده است.
 (پ) ..... وزیر مقتدر غازان‌خان و اولجایتو بود. مهم‌ترین کتابش جامع‌التواریخ نام دارد.
 (ت) مرصادالعباد از کتاب‌های قرن هفتم است نثر این کتاب ..... است.

- (۱) شاهرخ - نفحات‌الانس - عظاملک جوینی - گاهی ساده و گاه دارای سجع و موازنه
 (۲) بایسنقر میرزا - نفحات‌الانس - خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی - پیچیده
 (۳) بایسنقر میرزا - تحفة‌الاحرار - عظاملک جوینی - پیچیده
 (۴) شاهرخ - تحفة‌الاحرار - خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی - گاهی ساده و گاه دارای سجع و موازنه

بیت زیر از چند پایه‌آوایی تشکیل شده است؟

"ده روز مهر گردون، افسانه است و افسون
 نیکی به‌جای یاران فرصت شمار یارا"

- (۱) چهار
 (۲) چهارده
 (۳) شش
 (۴) هشت

تعداد هجاهای هر پایه‌آوایی در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) به چشم من اندر تو چون توتیایی
 (۲) دلا تا کی یزی سودا درون گنبد خضرا
 (۳) صفا ده دیده خود را که تا دیدار جان بینی
 (۴) چو عمرت رفت بر غفلت بدین باقی تلافی کن

جامعه‌شناسی

فرهنگ جهانی ابتدا باید به ..... پاسخ دهد و این از طریق ..... ایجاد می‌شود تا بتواند از ..... خود دفاع کند.

- (۱) پرسش‌ها و نیازهای متغیر - عدالت و قسط - عقاید جهان‌شمول
 (۲) پرسش‌های بنیادین - تعهد و مسئولیت - هویت
 (۳) پرسش‌ها و نیازهای متغیر - تعهد و مسئولیت - آزادی
 (۴) پرسش‌های بنیادین - عدالت و قسط - عقاید جهان‌شمول

کدام گزینه پاسخ صحیح عبارت‌های زیر است؟

(الف) فرهنگ‌هایی که از محدوده قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌روند، در چه صورت جهانی خواهند شد؟

(ب) شهرک‌سازی یهودیان در فلسطین دلالت بر کدام گونه فرهنگ دارد؟

(ج) از نگاه فارابی جامعه‌ای که عقاید و ارزش‌های آن حق است اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، چه مدینه‌ای نامیده می‌شود؟

(۱) به حاشیه راندن دیگری - گونه نخست - مدینه فاسقه

(۲) تقسیم‌بندی جهان به دو منطقه مرکزی و پیرامونی - گونه دوم - مدینه جاهله

(۳) با داشتن نگاه سلطه‌جویانه - گونه دوم - مدینه جاهله

(۴) با داشتن نگاه سلطه‌جویانه - گونه نخست - مدینه فاسقه

هرکدام از عبارت‌های ذیل به ترتیب بیانگر چه نوع امپریالیسمی است؟

(الف) اشغال نظامی عراق توسط آمریکا

(ب) تصرف بازار کره شمالی توسط کالاهای چینی

(ج) پوشیدن لباس‌های آمریکایی و گوش دادن به آهنگ‌های آمریکایی توسط جوانان عربستانی

(۱) سیاسی - اقتصادی - فرهنگی

(۲) فرهنگی - اقتصادی - سیاسی

(۳) اقتصادی - سیاسی - فرهنگی

(۴) سیاسی - فرهنگی - اقتصادی

به ترتیب هر عبارت مربوط به کدام گزینه است؟

(الف) غربی کردن جهان را در پوشش نام جهانی‌شدن پیگیری می‌کند.

(ب) استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی

(ج) کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر

(۱) استعمار فرانو - استعمار نو - استعمار قدیم

(۲) استعمار نو - استعمار فرانو - استعمار نو

(۳) استعمار فرانو - استعمار نو - استعمار نو

(۴) استعمار قدیم - استعمار نو - استعمار نو

به ترتیب کدام فرهنگ با عبور از مرزهای جغرافیایی خود، جهان را به مناطقی دوگانه تقسیم می‌کند و کدام فرهنگ، آرمان‌ها و

ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند؟

(۱) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن ناظر به قوم، منطقه یا گروه خاصی است - فرهنگ سرمایه‌داری

(۲) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن ناظر به قوم، منطقه یا گروه خاصی است - فرهنگ صهیونیسم

(۳) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست - فرهنگ سرمایه‌داری

(۴) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست - فرهنگ صهیونیسم

هریک از عبارات زیر به ترتیب به کدام مورد، اشاره دارند؟
 "پذیرفتن برتری فرهنگی جامعه مسلط"، "هدف قرار دادن هویت فرهنگی جوامع" و "کودتای نوژه"

(۱) استعمار نو - استعمار فرانسه - نمونه موفق کودتاهای استعمار نو

(۲) امپریالیسم فرهنگی - استعمار نو - نمونه موفق کودتاهای استعمار نو

(۳) استعمار نو - استعمار فرانسه - نمونه ناموفق کودتاهای استعمار نو

(۴) امپریالیسم فرهنگی - استعمار فرانسه - نمونه ناموفق کودتاهای استعمار نو

استعمار نو پس از کدام وقایع به وجود آمد و به ترتیب، کدام کودتا از نمونه‌های موفق و کدام کودتا از نمونه‌های شکست‌خورده استعمار نو است؟

(۱) نسل‌کشی ساکنان بومی جزایر اقیانوس‌ها - کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ - کودتای ۳ اسفند ۱۲۹۹

(۲) پیدایش رسانه‌ها و فناوری اطلاعات - کودتای نوژه - کودتای ۳ اسفند ۱۲۹۹

(۳) شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره - کودتای ۳ اسفند ۱۲۹۹ - کودتای نوژه

(۴) هجوم اروپائیان به جزایر اقیانوس‌ها و برپایی برده‌داری - کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ - کودتای نوژه

در ارتباط با ویژگی‌های جامعه تغلب در دیدگاه فارابی، عبارت‌های کدام گزینه صحیح است؟

(الف) در جامعه تغلب، مردم برای غلبه یافتن بر سایر ملت‌ها با یکدیگر همکاری می‌کنند.

(ب) مردم این جامعه گمان می‌کنند که تنها آنان هستند که خوشبخت، پیروز و مورد رشک دیگران اند و از همه جوامع دیگر برترند.

(پ) افراد جامعه تغلب دوست ندارند که بر یکایک مردم جامعه خود چیره شوند و از چیرگی بر یکدیگر خودداری می‌کنند.

(ت) مردم این جامعه معتقدند که ملت‌های دیگر هم توانسته‌اند به موقعیت آنان برسند ولی به سعادت نمی‌رسند.

(ث) مردم جوامع دیگر به نظر مردم جامعه تغلب خوار و بی‌ارزش شمرده می‌شوند.

(۱) الف، پ و ت (۲) الف، ب و ت

(۳) ب، پ و ت (۴) ب، ت و ت

باتوجه به پدیده استعمار، چند مورد از عبارات زیر، نادرست است؟

(الف) سلطه جهان غرب بر کشورهای دیگر به سلطه نظامی محدود شد.

(ب) در استعمار قدیم، کشور استعمارگر از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره برای رسیدن به اهداف خود استفاده می‌کرد.

(ج) کودتای انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان و کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ محمدرضا پهلوی دو نمونه موفق از کودتاهای عصر

استعمار فرانسه است اما کودتای نوژه، که آمریکایی-انگلیسی بود، بعد از پیروزی انقلاب نمونه شکست‌خورده کودتاهای این مورد از

استعمار است.

(د) بنای یادبود تجارت برده که در امتداد جاده بردگان در غرب کشور بنین در قاره آفریقا است؛ یادآور آفریقایی‌هایی است که در

قرون ۱۶ تا ۱۹ میلادی ربوده و به غرب فروخته شدند.

(۱) چهار (۲) سه

(۳) یک (۴) دو

به ترتیب صحیح و غلط بودن گزاره های زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده اند؟

جهان گشایی های ایرانیان باستان به جهانی شدن فرهنگ آنان منجر نشد.

در طول تاریخ تمامی فرهنگ هایی که از مرزهای جغرافیایی خود عبور کرده اند و به سوی جهانی شدن گام برداشته اند فرهنگ سلطه و استکبار بوده اند.

فرهنگ مغولان در چین، هند و ایران فرهنگ های مغلوب را تحت تأثیر قرار داد و به آنان هویت مغولی بخشید.

قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می خورد، اگر هویت فرهنگی اش را حفظ کند با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد.

قوم مغلوب اگر فرهنگ غنی و قوی داشته باشد می تواند گروه مهاجم را در فرهنگ خود هضم کند و به خدمت گیرد.

(۲) غ - ص - غ - غ - ص

(۱) ص - غ - غ - ص - ص

(۴) ص - غ - ص - ص - ص - غ

(۳) ص - غ - غ - غ - ص

فلسفه

به ترتیب کدام گزینه پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

(الف) پرسش های فلسفی مربوط به چه نوع موضوعاتی می باشد؟

(ب) از چه زمانی بشر پی به اهمیت پرسش های فلسفی برده است؟

(۱) (الف) مباحث دینی و فطری (ب) از همان آغازین روزهای حیات فکری انسان

(۲) (الف) موضوعات اساسی و بنیادی (ب) از زمانی که دانش فلسفه شکل گرفت.

(۳) (الف) مباحث دینی و فطری (ب) از زمانی که دانش فلسفه شکل گرفت.

(۴) (الف) موضوعات اساسی و بنیادی (ب) از همان آغازین روزهای حیات فکری انسان

مسائل فلسفی، از جهت ..... مانند مسائل ..... هستند که استفاده از حواس و ابزار به حل آنها کمک نمی کند و فقط با ..... و ..... باید به جواب مسئله ها دست یافت.

(۲) موضوع - ریاضی - عملیات فکری - محاسباتی

(۱) روش - ریاضی - عملیات فکری - استدلالی

(۴) روش - منطق - عملیات تعقلی - استدلالی

(۳) موضوع - منطق - عملیات تعقلی - محاسباتی

پاسخ این سؤال که "دانش فلسفه عهده دار چیست؟" در کدام گزینه به درستی و دقیق بیان شده است؟

(۱) دقت به مراحل تفکر برای دستیابی به اهمیت آنها

(۲) دریافتن اهمیت امور عادی زندگی و تأمل در آنها

(۳) بررسی قانونمند سؤالات اساسی و بنیادین

(۴) بررسی سؤالات روزمره و تصمیم گیری برای رسیدن به سرانجام روشن

به ترتیب لفظ فیلسوفیا به چه معنا است و کسی که این واژه را²⁴ بر سر زبان‌ها انداخت چه کسی بود و هدف استفادهٔ سوفیست‌ها از مغالطه چه بود؟

- (۱) دوستداری دانایی - سقراط - هدف سوفیست‌ها پیروزی بر رقیب بود.
- (۲) دانشمند - سقراط - هدف سوفیست‌ها پیروزی بر رقیب بود.
- (۳) دانشمند - ارسطو - هدف سوفیست‌ها دفاع از حقیقت نبود.
- (۴) دوستداری دانایی - ارسطو - هدف سوفیست‌ها دفاع از حقیقت نبود.

کدام مورد تفاوت اساسی فلسفه را با سایر علوم نشان می‌دهد؟

- (۱) ارائهٔ دیدگاه‌های کلی
- (۲) موضوع و مسائل آن
- (۳) حیرت در برابر هستی
- (۴) استفاده از روش عقلی

کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) سوفیست‌ها برای حقیقت و واقعیت اعتباری جدا از ادراک انسان قائل بودند.
- (۲) فیلسوفوس رفته‌رفته به مفهوم دانشمند ارتقا پیدا کرد.
- (۳) اکنون معنای رایج سفسطه، مغالطه‌کاری است.
- (۴) به تدریج کلمهٔ سوفیست مفهوم مغالطه‌کار به خود گرفت.

کدام عبارت را نمی‌توان دربارهٔ مراتب تفکر در انسان پذیرفت؟

- (۱) مرحلهٔ اول تفکر، تفکر غیرفلسفی و مرتبهٔ دوم آن، تفکر فلسفی است.
- (۲) از نظر ملاصدرا انسان‌ها باید در کنار فطرت اول به فطرت ثانی که مرتبهٔ برتر و عالی‌تر است، برسند.
- (۳) فطرت اول همان مشغول بودن به امور عادی زندگی و تفکر دربارهٔ آن‌ها است.
- (۴) در پایان مراحل تفکر فلسفی می‌توان به دریافت فلسفی و تحقق شناخت و معرفت دست یافت.

کدام مفهوم بیانگر نظر سوفیست‌ها است؟

- (۱) انسان همواره در ادراکات خود دچار خطا است.
- (۲) انسان قادر به تشخیص درستی یا نادرستی ادراکاتش نیست.
- (۳) واقعیت تابع درک انسان است، نه درک انسان تابع واقعیت.
- (۴) ما فقط از واقعیاتی آگاه می‌شویم که آن‌ها را درک می‌کنیم.

شاخه‌های دانش فلسفه، آن دسته از دانش‌های فلسفی هستند²⁵ که ..... وجودشناسی و ..... را به محدوده خاصی منتقل می‌سازد و ..... آن محدوده از ..... را بیان می‌کنند.

- ۱) قوانین بنیادی - معرفت‌شناسی - قوانین بنیادی - وجود
- ۲) قوانین اصلی - هستی‌شناسی - قوانین اساسی - هستی
- ۳) قوانین بنیادی - هستی‌شناسی - قوانین بنیادی - وجود
- ۴) قوانین اصلی - معرفت‌شناسی - قوانین حیاتی - انسانیت

برای اینکه بتوانیم وارد حیطه تفکر فلسفی شویم باید ..... و .....

- ۱) از مرحله اول تفکر عبور - وارد تفکر فلسفی شود.
- ۲) عقل معاش را کنار بگذارد - وارد مرحله اول تفکر شود.
- ۳) پرده از راز هستی بردارد - جهان را عقلانی ببیند.
- ۴) پرده از راز هستی بردارد - حجاب عادت را کنار بزند.

روان‌شناسی

کدام عبارت، "فرضیه" محسوب می‌شود؟

- ۱) نظریه روانکاوی، علت خشونت کودکان را ناکامی آن‌ها می‌داند.
- ۲) چرا دختران و پسران، از نظر خشونت، تفاوت‌های فردی زیادی دارند.
- ۳) تماشای برنامه‌های خشن تلویزیونی باعث افزایش خشونت کودکان می‌شود.
- ۴) آیا تماشای برنامه‌های خشن تلویزیونی، خشونت کودکان را افزایش می‌دهد؟

کدام گزینه بیانگر "فرضیه" نیست؟

- ۱) به صورت خردمندانه در پاسخ به یک سؤال طرح می‌شود.
- ۲) در صورت تأیید به قانون یا اصل تبدیل می‌شود.
- ۳) محتوای آن تنها مبتنی بر اساس دانش و تجربه نیست، بلکه شانس و تصادف هم در آن دخیل است.
- ۴) پاسخ اولیه پژوهشگران به مسئله‌های علمی است.

کدام گزینه مبین پاسخ کامل و درست سؤالات زیر است؟ 26

- الف) به ترتیب هریک از لوب‌های پیشانی، گیجگاهی، پس‌سری و آهیانه‌ای در کدام نوع حافظه نقش دارند؟
 ب) امروزه مطالعات نشان می‌دهند که مخچه نیز در حافظه ..... نقش دارد.
 ج) اگر هیپوکامپوس در انسان یا حیوان برداشته شود .....

۱) الف) کلامی - کلامی و غیرکلامی - کوتاه‌مدت - کاری، ب) کوتاه‌مدت، ج) حافظه‌های قدیمی باقی می‌مانند اما حافظه‌های جدید تشکیل نمی‌شوند.

۲) الف) غیرکلامی - زمانی - بینایی - کوتاه‌مدت، ب) بلندمدت، ج) حافظه‌های قدیمی از بین می‌روند اما حافظه‌های جدید تشکیل می‌شوند.

۳) الف) بینایی - زمانی - کوتاه‌مدت - کلامی و غیرکلامی، ب) بلندمدت، ج) حافظه‌های قدیمی از بین می‌روند اما حافظه‌های جدید تشکیل می‌شوند.

۴) الف) زمانی - کلامی و غیرکلامی - بینایی - کاری، ب) کوتاه‌مدت، ج) حافظه‌های قدیمی باقی می‌مانند اما حافظه‌های جدید تشکیل نمی‌شوند.

کدام گزینه بیانگر مهم‌ترین تفاوت روش علمی با روش شهودی است؟

- ۱) درستی روش علمی
 ۲) فرآیندی بودن روش علمی
 ۳) هدفمند بودن روش شهودی
 ۴) شخصی بودن روش شهودی

جمع‌آوری اطلاعات در همهٔ گزینه‌ها با استفاده از روش مصاحبهٔ بدون ساختار انجام می‌شود، به جز .....

- ۱) از این شیوه برای اخذ اطلاعات عمیق استفاده می‌شود.
 ۲) محققان در این شیوه باید به نکات اخلاقی توجه کنند.
 ۳) این نوع مصاحبه شبیه پرسشنامه است.
 ۴) این روش نیازمند آموزش‌های ویژه است.

شناسایی "تحکیم حافظه" در عبارت "تکرار به‌موقع خاطرات موجب تحکیم حافظه می‌شود." به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- ۱) توصیف
 ۲) پیش‌بینی
 ۳) تبیین
 ۴) نظریه

چه هنگام برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه استفاده می‌شود؟

- ۱) هنگامی که محقق به افراد شرکت‌کننده دسترسی ندارد.
 ۲) هنگامی که موضوع را نتوان به‌صورت از پیش تعیین‌شده مطالعه کرد.
 ۳) هنگامی که امکان مشاهدهٔ مستقیم وجود ندارد.
 ۴) هنگامی که محقق به دنبال کمی کردن ویژگی‌های پدیده است.

باتوجه به عبارات زیر به ترتیب هریک از عبارات مشخص شده به کدام یک از گزاره‌های علمی اشاره درستی دارد؟ تقریباً همه ما با این تجربه مواجه بوده‌ایم که گذشت زمان و استفاده نکردن از مطالبی که به حافظه سپرده‌ایم موجب کمرنگ شدن آن مطالب می‌شود، بنابراین باتوجه به این تجربه پاسخ به این سؤال این است که: گذشت زمان موجب تضعیف حافظه می‌شود و هر اندازه اطلاعاتی که قانون بر اساس آن‌ها تدوین می‌شود زیادتر باشد، کاربرد آن گسترده‌تر و وسیع‌تر است. قوانین در مرحله نهایی قدرت تبیین زیادتری پیدا می‌کنند و بسط و توسعه آن‌ها موجب تدوین آن می‌شود.

- (۱) نظریه - فرضیه
(۲) مسئله - فرضیه
(۳) مسئله - نظریه
(۴) فرضیه - نظریه

در ارتباط با "مصاحبه بدون ساختار" کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) وقتی نتوانیم موضوعی را به صورت مستقیم از فردی بپرسیم، از این نوع مصاحبه استفاده می‌کنیم.
(۲) در این شیوه با پیروی از برخی اصول و طرح کلی، فرد مصاحبه شونده را به سمت پاسخ‌های مورد نظر هدایت می‌کنند.
(۳) در همه پرسش‌ها معمولاً از مصاحبه بدون ساختار استفاده می‌کنند؛ زیرا امکان اخذ اطلاعات بیشتری وجود دارد.
(۴) این روش بسیار وقت گیر و نیازمند آموزش‌های ویژه است و محققان در استفاده از این شیوه باید به نکات اخلاقی توجه کنند.

پاسخ هریک از گزاره‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه ذکر شده است؟

- (الف) کدام گزینه به علم در معنای تجربی آن مربوط می‌شود؟
(ب) باتوجه به سلسله مراتب گزاره‌های علمی مرحله پس از "مسئله" و مرحله پیش از "نظریه" کدام است؟ (به ترتیب)
(ج) نظریات علوم تجربی را بر اساس کدام معیارها می‌سنجند؟
(د) به ترتیب سطح صوری و تجربی به چه معنا است؟

- (۱) الف) علم تجربی از روش‌ها و ابزارهای عقلانی و استدلالی استفاده می‌کند و یکی از اقسام علوم بشری است، ب) اصول یا قوانین - فرضیه ج) تجربه‌پذیری - پژوهش‌پذیری، د) منظور از سطح صوری ساختار ظاهری و نحوه نگارش آن نظریه و منظور از سطح تجربی سودمندی و کاربردپذیری آن است.
(۲) الف) علم تجربی از روش‌ها و ابزارهای دقیق و قابل اندازه‌گیری استفاده می‌کند و یکی از اقسام علوم بشری است، ب) فرضیه - اصول یا قوانین، ج) سودمندی - کاربردپذیری، د) منظور از سطح صوری تجربه‌پذیری و پژوهش‌پذیری آن و منظور از سطح تجربی ساختار ظاهری و نحوه نگارش آن نظریه است.
(۳) الف) علم تجربی از روش‌ها و ابزارهای دقیق و قابل اندازه‌گیری استفاده می‌کند و یکی از اقسام علوم بشری است، ب) فرضیه - اصول یا قوانین، ج) سودمندی - کاربردپذیری، د) منظور از سطح صوری ساختار ظاهری و نحوه نگارش آن نظریه و منظور از سطح تجربی، تجربه‌پذیری و پژوهش‌پذیری آن است.
(۴) الف) علم تجربی از روش‌ها و ابزارهای عقلانی و استدلالی استفاده می‌کند و یکی از اقسام علوم بشری است، ب) اصول یا قوانین - فرضیه ج) سودمندی - کاربردپذیری، د) منظور از سطح صوری ساختار ظاهری و نحوه نگارش آن نظریه و منظور از سطح تجربی تجربه‌پذیری و پژوهش‌پذیری آن است.

فارسی

گزینه ۳

۱

بیت صورت سؤال و گزینه "۳"، به یاری‌رسانی به درویشان و نیازمندان اشاره شده است.

گزینه ۱

۲

تنها در بیت گزینه "۱"، "مثال" به معنی "امر و فرمان" آمده است و در گزینه‌های دیگر "مثال" به معنای "مثل و مانند" به کار رفته است.

گزینه ۲

۳

نژند: خوار و زبون، اندوهگین

گزینه ۳

۴

صفت‌های مبهم "چند" و "دیگر" وابسته پسین واقع شده‌اند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه "۱": وابسته پیشین: هیچ‌کس / وابسته پسین: دندان‌چند

گزینه "۲": وابسته پیشین: هر دم / وابسته پسین: دیگر و خبری دیگر

گزینه "۴": وابسته پیشین: هر روز / وابسته پسین: باری دگر و خاری دگر

گزینه ۳

۵

بیت صورت سؤال بیانگر "خودباوری و تکیه کردن بر توانایی‌های خود" است.

این مفهوم در بیت گزینه ۳ نیز مطرح شده است.

مفهوم سایر ابیات:

(۱) توصیه به نگه داشتن خاطر مردم و آزار نرساندن به آنان

(۲) پرهیز از کارهای بیهوده و بی‌منفعت

(۴) ناپایداری و بی‌وفایی دنیا و آزار دیدن مردم از آن

گزینه ۳

۶

واژگان مرکب عبارت‌اند از: "دون همت، چاشنی‌بخش، نگون‌بخت، دلدار"

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و بیت گزینه "۳": بیان عزت نفس و مناعت طبع مفاهیم ابیات سایر گزینه‌ها:
 (۱) بی‌خریدار ماندن کالاهای (اشعار) بی‌ارزش
 (۲) بی‌ارزش دانستن خوشی‌های زودگذر و ناپایدار که رنج‌های بسیار به دنبال دارند.
 (۴) افتخار به بندگی و خدمت کردن به ممدوح

مفهوم بیت صورت سؤال به "بخشندگی و لطف نسبت به خلق خدا و افراد نیازمند" دلالت می‌کند که گزینه‌های "۱"، "۲" و "۳" نیز به همین مفهوم اشاره می‌کنند.

رابطه معنایی واژه‌های ۱، ۳ و ۴ از نوع "تضمن" و رابطه معنایی واژه‌های گزینه ۲ "ترادف" است.

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۲: توصیه به تلاش و کوشش برای به دست آوردن روزی.
 مفهوم بیت ۱: آسان دانستن ترک تعلقات و لزوم توجه به دل.
 مفهوم بیت ۳: حاصل شدن منزلت و تقرب نزد خداوند متناسب با کوشش و اطاعت آن‌ها از حق.
 مفهوم بیت ۴: لزوم تسلیم بودن در برابر مشیت و تقدیر پروردگار

بیت صورت سؤال بیانگر مفهوم "خوداتکایی یا تکیه داشتن به قابلیت‌های خویش" است و بیت گزینه ۳ نیز بر همین مفهوم تأکید دارد.
 مفهوم بیت ۱: ضرورت بی‌نیازی از دیگران و توصیه به قناعت
 مفهوم گزینه ۲: اهمیت ثروت در پیشبرد کارها و ترجیح آن بر زور و قدرت
 مفهوم گزینه ۴: ضرورت نیازمندی به خداوند برای دور ماندن از سرکشی و تکبر

مفهوم بیت گزینه "۲" پندناپذیری عاشق

گزینه "۱": جوان و پیر تضاد دارند. / گزینه "۲": "شیر درنده باش" و "چو روباه شل" تشبیه دارند. / گزینه "۳": "زنخدان به جیب فروبردن" کنایه از "اندیشیدن" است.

"قرض و دین" صحیح است. عَرَض به معنی "مقصود" است.

"خرسند بودن و بسنده کردن به دیدار معشوق" مفهوم مشترک ابیات مرتبط است.
مفهوم بیت گزینه ۲: توصیه به عبرت‌پذیری
(۱) اگر به دیدار بسنده کنی، به اندازه کافی از این تماشا کردن لذت خواهی برد.
(۲) اگر کسی تنها نظاره‌گر اعمال عبرت‌آمیز دیگران باشد (عبرت نگیرد)، پوچی و بیهودگی نصیب او خواهد شد.
(۳) هرکسی که به دیدار زیبایی حضرت یوسف، بسنده نکند، مانند زلیخا عاجز می‌شود.
(۴) من به نگاهی مختصر به معشوق بسنده می‌کنم.

عربی

سایر گزینه‌ها همگی اسم مکان هستند؛ "مَحْمُول": کجاوه / "مَلَاعِب (جمع مَلْعَب)": ورزشگاه‌ها / "مَطْبَعَة": چاپخانه، ولی "مَشَاكِل" به معنای "مشکلات و سختی‌ها" نمی‌تواند اسم مکان باشد، گرچه با کلمه "مَلَاعِب" هم‌وزن است.

اسم تفضیل در حالت مقایسه بین دو اسم مؤنث بر وزن "أَفْعَل" می‌آید.
عبارت صحیح گزینه ۴ ← فاطمة أَضْعَرُّ من عاطفة.

در این عبارت، "الأكْبَرُ" صفت برای "الكتابُ" و "الأصغرُ" نیز صفت برای "أخ" است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه "۱": "أَنْفَعُ" خبر برای "هؤلاء" است.
گزینه "۳": "أَطْوَلُ" خبر برای "هذا" است.
گزینه "۴": "خَيْرُ" خبر برای "الآخرة" است.

"أَسْحَطَ" فعل ماضی از باب "إفعال" است، نه اسم تفضیل (به معنای خشمگین کرد).
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه "۱": "الأراذل": مفردش أَلْأَذَلُّ و الأفاضل: مفردش الأفضَل: اسم تفضیل هستند.
گزینه "۲": "أَعْلَى": اسم تفضیل: بلندترین
گزینه "۳": "الكُبْرَى": اسم تفضیل

دو کلمه (سَابَ - شاتم) هر دوه یک معنی هستند و مترادف‌اند و معنای آن‌ها (دشنام‌گوی) است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه "۱": دو فعل (أَرْضَى = خشنود کرد) و (أَشْحَطَ = خشمگین کرد) مترادف نیستند.
گزینه "۲": دو فعل (عَاتَبَ = سرزنش کن) و (عاقِبَ = کیفر بده) نیز مترادف نیستند.
گزینه "۴": دو اسم (السَّيِّئُ = بد - زشت) با (السَّوْءُ = بدی - زشتی) نیز مترادف نیستند.

"الأخضر" به معنی "سبز" و "الأزرق" به معنی "آبی" است که جابه‌جا ترجمه شده‌اند.

ترجمه درست عبارت: "تغذیه خوب و توجه کردن به آن پندی است که پزشکان به آن تأکید می‌کنند."

باتوجه به مفهوم جمله، گزینه "۴" صحیح است.
ترجمه عبارت: "کارگران بعد از آنکه وظایفشان را با دقت به پایان رساندند، به خانه‌هایشان می‌روند."

پاسخ سؤال ۲۴

در گزینه "۴"، "أَكْرَمَ" فعل امر است و در این جمله اسم تفضیل نیامده است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه "۱": "أَحَبُّ": محبوب‌ترین (اسم تفضیل) است.
گزینه "۲": "خَيْرٌ": بهتر (اسم تفضیل) است.
گزینه "۳": "أَهْمٌ": مهم‌تر (اسم تفضیل) است.

"قد حاولَ": (در اینجا) تلاش کرده‌اند / "كثيراً": بسیار / "عالمنا": دنیای ما (فقط در گزینه "۲" ضمیر "نا" ترجمه شده است) / "مُلِيٌّ": مملو (پر)

"مشهد": اسم المكان / "مناسبة - مُشَاهِد": اسم الفاعل / "أَفْضَل": اسم التفضیل
دقت کنید که "مُشَاهِدَة" بر وزن "مُفَاعَلَة" مصدر باب مفاعله است.

دقت داشته باشید که دو کلمه "خیر / شر" اگر معنای "بهتر / بدتر" بدهند، اسم تفضیل هستند، اما اگر معنای "خوبی / بدی" بدهند، مصدر محسوب می‌شوند. در گزینه "۴"، "شر" به معنای "بدترین" اسم تفضیل است. ترجمه گزینه‌ها:

- گزینه "۱": ما در رسیدن به اهداف، بهترین امت بودیم!
 گزینه "۲": اگر به خدا اعتماد کنی، خوبی اش را در زندگی می‌بینی!
 گزینه "۳": هرکس شهوتش بر عقلش غلبه کند، از چارپایان بدتر است!
 گزینه "۴": هرکس دوستان را مسخره کند، او واقعاً بدترین مخلوقات است!

قیمت‌ها گران است، بعد از تخفیف (تخفیف) به من با قیمتی ارزان‌تر بده. (مُختال: خودپسند، نادرست است) ترجمه گزینه‌های دیگر:

- گزینه "۱": در مصرف برق میانه‌روی کنید تا هر (هیچ) مکانی در تاریکی نباشد.
 گزینه "۲": دشنام‌گوی خود را خوار رها کن تا خدای بخشاینده را خشنود کنی.
 گزینه "۴": همانا زشت‌ترین صداها صدای خران است.

ترجمه عبارت: "فرد بسیار دروغ‌گو مانند سراب است؛ دور را بر تو نزدیک می‌سازد و نزدیک را بر تو دور می‌سازد." مردی در خواب رؤیای عجیبی دید، دید که تمام دندان‌هایش ریخته است و یک دندان برایش مانده است. پس از شخصی درباره تفسیر این خواب پرسید، پس به او گفت: خانواده‌ات همگی پیش از تو می‌میرند و (تو) تنها می‌مانی! پس (مرد) بسیار غمگین شد سپس مفسر معروف خواب‌ها، "ابن سیرین" را دید، پس درباره خواب عجیبش از او سؤال کرد. پس جواب داد: "تو عمرت از خانواده‌ات طولانی‌تر است، اگر خدا بخواهد!" پس مرد، خوشحال به سمت خانه رفت.

مُفسِّر: اسم فاعل / المَعْرُوف: اسم مفعول / أَطُول: اسم تفضیل

- بررسی گزینه‌های دیگر:
 گزینه "۱": "تَفَعَّل": نادرست است.
 گزینه "۳": "اسم المبالغة" و "مضاف‌إلیه و مجرور" نادرست است.
 گزینه "۴": "منصوب" نادرست است.

گزینه ۱

۳۱

معاد هر انسانی از عمل اختیاری او شکل می‌گیرد؛ بنابراین، باید برای انجام بهترین عمل، به‌درستی برنامه‌ریزی کرد و عقاید، اخلاق و اعمالی که موجب رستگاری در دنیا و آخرت می‌شود را شناخت و به آن‌ها پایبند بود.

گزینه ۱

۳۲

آن‌کس که هدف حقیقی خود را نشناسد یا در شناخت آن دچار خطا شود، در حقیقت سرمایه وجودی عمر را نابود کرده است و مصداق زیان معرفی شده در آیه (قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ) می‌باشد.

گزینه ۲

۳۳

ولایت معنوی مقامی است که رسول خدا و امامان با انجام وظایف عبودیت و بندگی به مرتبه‌ای از کمال نائل شدند که می‌توانستند به اذن خداوند عالم غیب و ماورای طبیعت را مشاهده کرده و در عالم طبیعت تصرف کنند. یکی از نمونه‌های این ولایت، هدایت بندگان از طریق امدادهای غیبی است که میزان بهره‌مندی انسان‌ها از آن به درجه ایمان و عمل آن‌ها بستگی دارد.

گزینه ۴

۳۴

باتوجه به آیه شریفه "خداوند از دین همان را برایتان بیان کرد که نوح را بدان سفارش نمود. و آنچه را ما به تو وحی کردیم و به ابراهیم و موسی و عیسی توصیه نمودیم، این بود که دین را به پا دارید، و در آن تفرقه نکنید." دریافت می‌گردد که عدم تفرقه در دین لازمه برپایی آن است.

نکته: هرگاه در آیه‌ای ابتدا به کاری امر شد و سپس از چیزی نهی شد، آن نهی لازمه فعل امر است. در حقیقت حرمت ناشی از نهی لازمه وجوب ناشی از امر است.

وقتی در دین تفرقه به وجود نمی‌آید که محتوای اصلی دعوت پیامبران یکسان بوده باشد و همه آنان آورنده یک دین باشند.

گزینه ۳

۳۵

این کلام امیرالمؤمنین (ع) بیانگر ولایت معنوی پیامبر (ص) است که برترین و والاترین قلمرو رسالت ایشان است. (دقت کنید که برترین پایه اسلام مطابق حدیث امام باقر (ع) ولایت ظاهری است.) عامل رسیدن پیامبر (ص) به این مرتبه، انجام وظایف عبودیت و بندگی است. میزان بهره‌مندی انسان از هدایت معنوی، بستگی به درجه ایمان و عمل ایشان دارد.

گزینه ۳

۳۶

اگر پیامبر در دریافت وحی و ابلاغ آن به مردم معصوم نباشد دین الهی به‌درستی به مردم نمی‌رسد و امکان هدایت از مردم سلب می‌شود.

معصوم بودن پیامبر در اجرای احکام الهی باعث می‌شود مردم او را سرمشق خود کنند و به گمراهی دچار نشوند.

اگر پیامبر در تعلیم و تبیین دین و وحی الهی معصوم نباشد، انحراف در تعالیم دین پیدا می‌شود و اعتماد مردم به دین از بین می‌رود.

قرآن کریم می‌فرماید: "همانا، این کتاب را به حق برای مردم بر تو نازل کردیم. (علت) پس هرکه هدایت یافت، خودش سود کرده و هرکه گمراه شد (از ضلالت پیروی کرد) تنها به خود زیان رسانده است (معلول) و تو وکیل و مدافع آن‌ها نیستی."

معاد هر انسانی از عمل اختیاری او شکل می‌گیرد. بنابراین، باید برای انجام بهترین عمل، به درستی برنامه‌ریزی کرد و عقاید، اخلاق و اعمالی که موجب رستگاری در دنیا و آخرت می‌شود را شناخت و به آن‌ها پایبند بود. خداوند هر دسته از مخلوقات را متناسب با ویژگی‌هایی که در وجودشان قرار داده است هدایت می‌کند.

انسان ویژگی‌هایی دارد که او را از سایر مخلوقات متمایز می‌کند و همین امر سبب شده شیوه هدایت الهی برای او متفاوت باشد. مطابق با آیه (رسلًا مبشِّرین و مُنذِرین لئلاَّ یكونَ للنَّاسِ علی الله حُجَّةٌ بعدَ الرُّسُل) خداوند با "ارسال پیامبران" راه بهانه‌جویی را بسته است و حجت را بر بندگان تمام کرده است.

خداوند در مورد کسانی که داوری خود را نزد طاغوت می‌برند، می‌فرماید: "شیطان می‌خواهد آنان را به گمراهی دوردرازی بکشاند"

کشف راه درست زندگی: دغدغه "چگونه زیستن"، از آن‌رو دغدغه‌ای جدی است که انسان فقط یک بار به دنیا می‌آید و یک بار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند، بنابراین باید در این فرصت یک باره، از بین همه راه‌هایی که پیش اوست، راهی را برای زندگی انتخاب کند.

به سبب ویژگی‌های فطری مشترک انسان‌ها (علت)، خداوند یک برنامه کلی به انسان‌ها ارزانی داشته است (معلول). خداوند یک برنامه کلی به انسان‌ها ارزانی داشته است (دین واحد الهی) تا با آن (علت)، به هدف مشترکی که در خلقتشان وجود دارد، برسند (معلول).

هر پیامبری که می‌آمد، به آمدن پیامبر بعدی بشارت می‌داد و بر پیروی از او تأکید می‌کرد.

وجود دو یا چند دین در یک زمان، نشانگر این است که پیروان پیامبر قبلی، به آخرین پیامبر ایمان نیاورده‌اند و این کار به معنای سرپیچی از فرمان خدا و عدم پیروی از دستورات پیامبر گذشته است. تعیین امام معصوم سبب شد که مسئولیت‌های پیامبر، به‌جز دریافت وحی ادامه یابد و جامعه کمبودی از جهت رهبری و هدایت نداشته باشد.

قرآن کریم در مورد زیان و خسران بالفعل نوع بشر می‌فرماید: (وَ الْعَصْرَ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ...): "سوگند به زمان که همانا انسان در زیان است؛ مگر کسانی که ایمان آورند و عمل شایسته انجام دهند..."

زبان انگلیسی

ترجمه جمله: من برای مسابقه فوتبال امشب يك بلیط اضافه دارم. می‌خواهی که با من بیایی.

(۱) زنده

(۲) کوچک

(۳) اضافه

(۴) ساکت

ترجمه جمله:

ما قبل از رفتن به پیک نیک باید یک جعبه کمک‌های اولیه تهیه کنیم. آن قطعاً برای هرکسی بابت تصادفات احتمالی لازم است.

(۱) قطعاً، کاملاً، دقیقاً

(۲) به‌طور عظیمی

(۳) اخیراً

(۴) با امیدواری

ترجمه جمله:

کتاب انقدر ماهرانه طراحی شده است که می‌تواند دانش‌آموزان را قادر سازد تا به اهداف خود در بهتر یاد گرفتن انگلیسی برسند.

(۱) مرتب کردن

(۲) ترک کردن

(۳) رسیدن

(۴) دور زدن

نکته مهم درسی

واژه "meet" به معنی "ملاقات کردن"، به معنای "رسیدن به" و "برآورده کردن" نیز به کار می‌رود.

ترجمه جمله: چین بیش از ۱۸ درصد جمعیت جهان را تشکیل داده است. این کشور پرجمعیت‌ترین کشور جهان است.

(۱) تشکیل دادن

(۲) جفت کردن

(۳) فکر کردن

(۴) رشد کردن

ترجمه جمله:

هزینه زندگی با توجه به اینکه کجا زندگی می‌کنید به طور چشمگیری متغیر است.

(۱) متغیر بودن

(۲) برآورده کردن

(۳) پیدا کردن

(۴) اهمیت دادن

ترجمه جمله: سؤالاتی که ما از دانش‌آموزانمان می‌پرسیم باید مرتبط با نیازهای واقعی و جهان پیرامون آنها باشد.

(۱) ظاهر شدن

(۲) مرتبط بودن

(۳) پیشنهاد کردن

(۴) مبادله کردن

ترجمه جمله:

پدر کاملاً از دست آلکس عصبانی شد وقتی فهمید که تنها پسرش در امتحان تقلب کرده بود.

(۱) اخیراً

(۲) کاملاً، قطعاً

(۳) با موفقیت

(۴) به طور غیر ممکن

ترجمه جمله:

این شبکه محبوب تلویزیونی برنامه‌های ورزشی را به زبان‌های مختلف در سراسر دنیا پخش می‌کند و مردم زیادی از تمامی قاره‌ها آنها را تماشا می‌کنند.

(۱) پخش کردن، منتشر کردن

(۲) توضیح دادن

(۳) تنوع دادن، تغییر دادن

(۴) مبادله کردن

ترجمه جمله:

اگرچه آن‌قدر عجله داشتیم که مجبور بودم فوراً آن مکان را ترک کنم، تلاش کردم به او توضیح سریعی از چگونه کار کردن آن ماشین بدهم.

(۱) مکالمه

(۲) ارتباط

(۳) اصطلاح

(۴) توضیح

ترجمه جمله:

چین در یادگیری زبان (خیلی) خوب نبود، بنابراین، متعجب شدم وقتی فهمیدم که او واقعاً می‌تواند به سه زبان خارجی به صورت بسیار سلیس یا روان صحبت کند.

(۱) به طور گسترده

(۲) واقعاً

(۳) امیدوارانه

(۴) ضرورتاً

ترجمه جمله:

دانشمندان بزرگ زیادی در دنیا باور دارند که تحقیقات قبلی ناسا دربارهٔ موجودات دیگر فضا هرگز انجام نشده است و وجود زندگی بر روی سیارات دیگر خیالی است.

(۱) ذهنی

(۲) محتمل

(۳) مخصوص

(۴) خیالی

ترجمهٔ جمله:

این واقعیت که او برای این شغل مناسب نیست یک نکتهٔ فرعی است؛ به او باید دربارهٔ ملزومات اطلاع داده می‌شد. عبارت "beside the point" به معنای "نکتهٔ فرعی یا بی‌ربط نسبت به موضوع" است.

(۱) مهارت

(۲) نکته

(۳) تذکر، اشاره

(۴) اعتقاد، باور

ترجمهٔ جمله:

دانش‌آموزانی که تمام شب را در اینترنت چرخ می‌زنند، همیشه توجه کامل موردنیاز در کلاس را طی روزهای مدرسه ندارند.

(۱) آواز خواندن

(۲) موج‌سواری کردن، گشت زدن (در اینترنت)

(۳) نجات دادن

(۴) تفاوت کردن

پاسخ سؤال ۵۹

تابلویی وجود داشت که می‌گفت: "از چمن دور شوید."

(۱) کم کردن صدا

(۲) دور ماندن

(۳) پوشیدن

(۴) سقوط کردن

ترجمه جمله: آیا می‌دانی که تئوری‌های انیشتین پایه‌های فیزیک را تشکیل داد.
 (۱) تشکیل دادن
 (۲) ذخیره کردن
 (۳) توجه کردن
 (۴) دعوت کردن

ریاضی و آمار

گزینه ۴

۶۱

به بررسی درستی هریک از گزاره‌ها می‌پردازیم:
 p: عدد ۴۰ عددی اول نیست، پس گزاره "۴۰ عددی اول است." نادرست و عدد ۹ مربع کامل است گزاره‌ای درست، پس ترکیب دوشروطی این دو گزاره نادرست است.
 q: اگر واریانس داده‌ها برابر با صفر باشد، در این صورت داده‌ها با یکدیگر برابرند. ازطرفی عکس این گزاره نیز درست است؛ پس ترکیب دوشروطی این دو گزاره درست است.

گزینه ۲

۶۲

طرفین یک تساوی را نمی‌توان بر عدد صفر تقسیم کرد. در یک معادله نمی‌توان طرفین را بر x^2 تقسیم کرد چراکه ریشه آن یعنی $x = 0$ در نظر گرفته نمی‌شود.

گزینه ۴

۶۳

ارزش گزاره‌ای که در جای خالی قرار می‌دهیم باید نادرست باشد، زیرا:

$$\underbrace{\left[\underbrace{\left(\frac{1}{2} > \frac{1}{3} \right)}_T \wedge \underbrace{(\dots)}_F \right]}_F \Leftrightarrow \underbrace{\text{(مربع هر عدد بزرگ‌تر از ۱ از خودش بزرگ‌تر است)}}_T$$

فقط ارزش گزاره "۴" نادرست است، چون نمودار راداری می‌تواند مقادیر ۳ متغیر یا بیشتر را نمایش دهد.

گزینه ۴

۶۴

$$\left(\frac{2\sqrt{2}}{\sqrt{3}} \right)^2 = \frac{4 \times 2}{3} = \frac{8}{3} \text{ عددی گویا است}$$

π ، $2 - \sqrt{3}$ و $1 + \sqrt{2}$ را اگر به توان ۲ برسانیم، حاصل عددی گنگ می‌شود.

رابطه $2^x \times 2^y = 2^{x+y}$ نادرست است، چون در ضرب اعداد توان دار با پایه‌های مساوی، یکی از پایه‌ها را نوشته و توان‌ها را جمع می‌کنیم؛ یعنی: $2^x \times 2^y = 2^{x+y}$ ، پس باید در جای خالی، گزاره‌ای با ارزش درست قرار دهیم. فقط گزاره گزینه "۳" ارزش درست دارد، زیرا:

$$\underbrace{(a-b)^2 = a^2 + 2ab + b^2}_F \Rightarrow \underbrace{(a-b)^3 = a^3 - 3a^2b + 3ab^2 - b^3}_T$$

بقیه گزاره‌ها را نیز تعیین ارزش می‌کنیم:

$$(۱) \quad \underbrace{(\sqrt{2} \text{ گویا نیست})}_T \wedge \underbrace{(3^3 \text{ اول است})}_F$$

$$(۲) \quad \underbrace{(-\sqrt{3} > -\sqrt{5})}_T \wedge \underbrace{\left(\frac{1}{5} > \frac{3}{8}\right)}_F$$

$$(۴) \quad \underbrace{(x^3 - 1) \text{ قطعاً زوج است}}_F \Rightarrow \underbrace{(x \text{ زوج و طبیعی است})}_T \text{ خودمان } T \text{ فرض می‌کنیم}$$

مثلاً اگر x برابر با ۲ باشد، حاصل $(x^3 - 1)$ برابر با ۷ می‌شود که فرد است.

به بررسی تک‌تک موارد می‌پردازیم:

$$\text{الف: } (p \vee q) \wedge r \equiv (T \vee F) \wedge T \equiv T \wedge T \equiv T$$

$$\text{ب: } (\sim p \wedge q) \wedge \sim r \equiv (\sim T \wedge F) \wedge \sim T \equiv (F \wedge F) \wedge F \equiv F \wedge F \equiv F$$

$$\text{پ: } (\sim p \vee \sim q) \equiv (\sim T \vee \sim F) \equiv (F \vee T) \equiv T$$

$$\text{ت: } (\sim p \wedge p) \equiv (\sim T \wedge T) \equiv (F \wedge T) \equiv F$$

$$\text{ث: } (\sim q \wedge q) \equiv (\sim F \wedge F) \equiv (T \wedge F) \equiv F$$

راه حل اول: طبق جدول ارزش گزاره‌ها داریم:

p	q	r	$p \vee q$	$\sim p \vee r$	$(p \vee q) \wedge (\sim p \vee r)$
T	T	T	T	T	T
T	T	F	T	F	F
T	F	T	T	T	T
T	F	F	T	F	F

همان‌طور که در جدول بالا مشاهده می‌کنید، ارزش گزاره مرکب به ارزش r بستگی دارد و هم‌ارزش با r است.
راه حل دوم:

ارزش کل گزاره به r بستگی دارد $\Rightarrow$ (به ارزش r بستگی دارد) $\wedge$ درست $\Rightarrow$ $(p \vee q) \wedge (\sim p \vee r)$
به ارزش r بستگی دارد ترکیب فصلی درست

اگر p و q دو گزاره دلخواه باشند، در این صورت داریم:

$$p \vee \sim p \equiv T$$

$$q \wedge \sim q \equiv F$$

$$\underbrace{(p \vee \sim p)}_T \Leftrightarrow \underbrace{(q \wedge \sim q)}_F \equiv T \Leftrightarrow F \equiv F$$

نقیض گزاره دوشروطی $p \Leftrightarrow q$ به صورت $p \Leftrightarrow \sim q$ و یا $\sim p \Leftrightarrow q$ است، لذا در ترکیب عطفی داده شده یکی ارزش درست و یکی ارزش نادرست دارد، لذا داریم:

$$(p \Leftrightarrow q) \wedge (p \Leftrightarrow \sim q) \equiv F$$

پس ارزش هر دو گزاره نادرست است.

اگر عدد موردنظر را x در نظر بگیریم، $\frac{2}{3}x$ عدد موردنظر به علاوه نصف آن معادل $\frac{x}{3}$ است که یک واحد از خود عدد بیشتر است، لذا داریم:

$$\frac{2}{3}x + \frac{x}{3} = x + 1$$

طبق قانون دمورگان خواهیم داشت:

$$\sim (p \vee q) \equiv \sim p \wedge \sim q$$

$$\Rightarrow [\sim (p \vee q) \vee \sim q] \equiv [(\sim p \wedge \sim q) \vee \sim q] \equiv \sim q$$

دقت کنید اگر ارزش $\sim q$ درست باشد، گزاره بالا به شکل $(\sim p \wedge T) \vee T$ تبدیل می‌شود که ارزش آن درست است. همچنین اگر ارزش $\sim q$ نادرست باشد، گزاره بالا به شکل $(\sim p \wedge F) \vee F$ تبدیل می‌شود که ارزش آن نادرست خواهد بود؛ پس ارزش گزاره بالا همیشه با ارزش گزاره $\sim q$ یکسان است.

$$(p \wedge q) \Leftrightarrow (\sim p \wedge r) \equiv (T \wedge F) \Leftrightarrow (F \wedge r)$$

$$\equiv F \Leftrightarrow F \equiv T$$

$$(\sim p \Rightarrow r) \Rightarrow \sim q \equiv (F \Rightarrow r) \Rightarrow T \equiv T \Rightarrow T \equiv T$$

اگر عدد موردنظر را x در نظر بگیریم، دو برابر جذر آن (معادل $2\sqrt{x}$) که برابر با مجذور نصف آن (معادل $(\frac{x}{p})^2$) است، پس داریم:

$$2\sqrt{x} = \left(\frac{x}{p}\right)^2$$

عبارت "اگر و تنها اگر" نشان می‌دهد که با یک گزاره دوشروطی مواجه‌ایم. برای بررسی ارزش گزاره داده‌شده آن را به شکل $(p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow p)$ فرض می‌کنیم. از طرفی p و q به هم وابسته‌اند؛ پس در هر یک از گزاره‌های $p \Rightarrow q$ و $q \Rightarrow p$ مقدم‌ها را درست فرض کرده و تالی‌ها را تعیین ارزش می‌کنیم. اگر هر دو تالی، درست باشند، ارزش کل گزاره هم درست است. اگر f تابع باشد، آنگاه حتماً a و b باید با هم برابر باشند و همچنین اگر a و b برابر باشند، آنگاه f حتماً تابع است؛ پس کل گزاره داده‌شده، ارزش درست دارد.

ترکیب فصلی دو گزاره زمانی دارای ارزش نادرست است که هر دو گزاره نادرست باشند، لذا داریم:

$$(p \wedge \sim q) \vee \sim p \Rightarrow \begin{cases} \sim p : \text{نادرست} \Rightarrow p : \text{درست} \\ p \wedge \sim q : \text{نادرست} \xrightarrow{p \text{ درست}} \sim q : \text{نادرست} \Rightarrow q : \text{درست} \end{cases}$$

پس ارزش هر دو گزاره p و q درست است. حال به بررسی ارزش گزاره‌های گزینه‌ها می‌پردازیم:

$$۱) (p \vee \sim r) \wedge q$$

ترکیب فصلی گزاره p با هر گزاره دلخواه دیگر دارای ارزش درست است. لذا $(p \vee \sim r)$ دارای ارزش درست است. از طرفی ترکیب عطفی آن با گزاره q که آن نیز درست است دارای ارزش درست است.

$$۲) (p \wedge q) \vee (\sim p \vee r)$$

p و q هر دو درست می‌باشند، لذا ترکیب عطفی آن‌ها $p \wedge q$ نیز دارای ارزش درست است و ترکیب فصلی آن با هر گزاره دلخواه مرکب دیگر نیز دارای ارزش درست است. پس ارزش گزاره مرکب این گزینه نیز درست است.

$$۳) (r \wedge q) \vee p$$

گزاره p درست است لذا ترکیب فصلی آن با هر گزاره دلخواه دیگر نیز دارای ارزش درست است.

$$۴) \sim (p \wedge q) \wedge r$$

p و q هر دو دارای ارزش درست هستند، لذا ترکیب عطفی آن‌ها نیز دارای ارزش درست است و نقیض آن‌ها $\sim (p \wedge q)$ دارای ارزش نادرست است. لذا ترکیب عطفی آن با هر گزاره دلخواه دیگر نیز دارای ارزش نادرست است.

باتوجه به تمرین کتاب درسی و با استفاده از جدول ارزش گزاره‌ها ثابت می‌شود که:

$$p \wedge (q \vee r) \equiv (p \wedge q) \vee (p \wedge r)$$

q درست و r نادرست است، در نتیجه $\sim q$ نادرست و $\sim r$ درست است و ترکیب فصلی آن‌ها نیز درست است. r نادرست است، در نتیجه $r \Rightarrow q$ درست است، پس در ترکیب شرطی $(r \Rightarrow q) \Rightarrow (\sim r \vee \sim q)$ هم مقدم و هم تالی درست است، در نتیجه ارزش آن درست است. در سایر گزینه‌ها، هم‌ارزی برقرار نیست. به‌عنوان تمرین خودتان بررسی کنید.

موارد (آ) و (ب) درست هستند.

در مورد (پ) در گزاره $\sim p \Rightarrow p$ زمانی که p درست باشد ارزش گزاره شرطی نادرست است اما اگر p گزاره‌ای نادرست باشد، گزاره شرطی به انتفای مقدم درست است.

در مورد (ت) هم‌ارزی به صورت $\sim q \wedge (p \vee \sim q) \equiv \sim q$ درست است.

به بررسی تک تک گزینه‌ها می‌پردازیم:

(۱) این گزاره همواره درست است، زیرا اگر p درست باشد، در این صورت $p \vee \sim q \equiv T$ و $[p \Rightarrow (p \vee \sim q)] \equiv T \Rightarrow T \equiv T$ و اگر p نادرست باشد، گزاره شرطی به انتفای مقدم درست است، پس این گزاره همواره درست است و به ارزش p بستگی ندارد.

(۲) اگر q درست باشد، این گزاره درست و اگر q نادرست باشد، در این صورت $\sim q$ درست است و ارزش گزاره $p \wedge \sim q$ به ارزش p بستگی دارد و آنگاه ارزش کل گزاره در این حالت به p بستگی دارد.

(۳) اگر q نادرست باشد، در این صورت ارزش کل گزاره نادرست و اگر q درست باشد، در این صورت $p \vee q$ دارای ارزش درست و ترکیب عطفی آن با q نیز دارای ارزش درست است، پس در این حالت گزاره مرکب هم‌ارز q است.

(۴) اگر p درست باشد، ترکیب فصلی آن با هر گزاره دلخواهی درست است و اگر p نادرست باشد، در این صورت $p \wedge q$ دارای ارزش نادرست و آنگاه ترکیب فصلی آن با p نیز نادرست است، پس گزاره مرکب در این حالت هم‌ارز با p است.

$$\underbrace{\left[\left(-\frac{1}{3} < -\frac{1}{4} \right) \vee \left(\text{این گزاره، باید نادرست باشد} \right) \right]}_F \wedge \underbrace{(\mathbb{N} \subset \mathbb{Z})}_T$$

فقط گزاره ذکر شده در گزینه "۳" ارزش نادرست دارد، زیرا رتبه افراد در کنکور، متغیر کیفی ترتیبی است. ضمناً ریشه‌های معادله $x^2 - 36 = 0$ عبارت‌اند از ± 6 که قرینه‌اند. از طرفی از سال دهم می‌دانید که ۷۵ درصد داده‌ها بزرگتر از Q_1 هستند.

ارزش $q \sim p \Leftrightarrow \sim q$ درست است. اگر ارزش p و q یکسان باشند، پس ارزش $\square$ نادرست است. در ترکیب فصلی اگر حداقل یکی از دو گزاره درست باشد، دارای ارزش درست است و اگر هر دو گزاره ارزش نادرست داشته باشند، نادرست است؛ پس $\bigcirc \equiv \Delta$ و $\Delta \equiv \text{ن}$

گزینه ۳

۸۱

مصراع گزینه "۳": دارای پایه‌های آوایی منظم و موسیقی صحیح است.

دس	ز	وَد	ر	می	دل
-	U	-	U	-	-

را	دا	خُ	لان	د	حب	صا	تم
-	-	U	-	U	-	-	-

باید پایه‌های آوایی گزینه‌های "۱"، "۲" و "۴" به ترتیب به شکل زیر نوشته شود تا نظم و موسیقی لازم را بیابد:

گزینه "۱": گ ران عی یا / ر شهـ را شو / ب رو زی حا / ل ما پُر سد
 گزینه "۲": بَدَنَدِیـ / شِ نادان / کِ مطرو / د باد
 گزینه "۴": ص با را گو / ک بر دا رد / زَ ما نی بُر / ق عَز رو یت

گزینه ۱

۸۲

دان چُ طف	لی ست دِ رآ	غو شِ خاک	۳ پایه آوایی
-----------	-------------	-----------	--------------

چُ در مر	دُ ما را	مُ قو وت	ن دید	۴ پایه آوایی
----------	----------	----------	-------	--------------

ابیات دیگر گزینه‌ها همگی دارای چهار پایه آوایی هستند.

گزینه ۴

۸۳

هی چ ف لک	دفع کُ ند	از س ر خُد	دو ر س فر
هی چ ز مین	دفع کُ ند	از ت ن خُد	زل ز ل را

گزینه ۲

۸۴

باتوجه به وزن پایه‌های آوایی ابیات، کلمات گزینه "۲" از نظر پایه‌های آوایی با پایه‌های آوایی دو بیت صورت سؤال هماهنگ نیست.

جامی، کتاب بهارستان را به سبک گلستان سعدی نوشت.

بیت‌های "الف" و "ب" هرکدام چهار پایه آوایی و در هر پایه، چهار هجا دارند:

ج وانی شم	ع ره کر دم	ک جویم زن	د گانی را
مه ت رنج	جار بو دی	خیش قارون	می ن مو دی

بررسی گزینه‌های دیگر:

بیت "ب" و "ت": هرکدام چهار پایه آوایی و در هر پایه، سه هجا دارند:

و لی کن	ز مس تان	ب مک ر	ب دس تان
ب رو گش	ت تر سان	ب رو گش	ت لر زان

بیت "ث": چهار پایه آوایی و در هر پایه، چهار هجا دارد:

ز مس تان پو	س تی نف زو	د بر تن کد	خ دا یان را
-------------	------------	------------	-------------

بیت‌های "الف" و "ب" هرکدام چهار پایه آوایی و در هر پایه، چهار هجا دارند:

چ را عاقل	ن ین دی شد	ه مز آغا	ز پان را
تا ت را در	دی ن با شد	قد ر در مان	را چ دانی

تشریح گزینه‌های دیگر:

بیت "ب" و "ت": هرکدام چهار پایه آوایی و در هر پایه، سه هجا دارند:

چ در دز	ت دا رم	د وا از	ک جویم
خ شا طر	ف بس تا	ن دس تا	ن مس تان

بیت "ث": چهار پایه آوایی و در هر پایه، چهار هجا دارد:

ورن ش وی	قل ب ش کن	بر س رمی	دان چ ک نی
----------	-----------	----------	------------

پایه های آوایی بیت:

بیا تا کُل	بَرَفشانی	مُ می در سا	عَرَندازیم
فلک را سَقَـ	ف بشکافیـ	مُ طر حی نُؤ	دَرَندازیم

"سبک عراقی از اوایل قرن هفتم تا اوایل قرن دهم به مدت سیصد سال سبک غالب متون ادب فارسی بود. مغولان در اوایل قرن هفتم به نواحی مرزی ایران حمله کردند؛ و بزرگانی چون نجم‌الدین کبری و فریدالدین عطار نیشابوری در یورش ویرانگر مغول کشته شدند. کمال‌الدین اسماعیل، مدّاح جلال‌الدین خوارزمشاه نیز در سال ۶۳۵ هـ. ق به دست مغولان در اصفهان کشته شد."

در حمله مغول، کمال‌الدین اسماعیل، مدّاح جلال‌الدین خوارزمشاه کشته شد.

- دولت‌شاه سمرقندی، کتاب "تذکره دولت‌شاه" را به تشویق امیرعلی شیرنویسی نوشت. این کتاب شرح احوال بیش از صد تن از شاعران ایرانی از آغاز تا زمان مؤلف است.
- جامی در کتاب "نفحات الانس" خود، شیوه "تذکره الاولیا"ی عطار را در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان به کار برد.

مثنوی "عشاق‌نامه" اثر فخرالدین عراقی است. او در هر فصل به یکی از مباحث عرفانی می‌پردازد و سخن را با تمثیل و حکایت به پایان می‌رساند.

الف) پس از مرگ تیمور، شاهرخ توانست هرات را مرکز فرماندهی خود قرار دهد. او حامی خوش‌نویسان، نقاشان و شاعران بود.
ب) کتاب تحفة الاحرار جامی از آثاری است که به پیروی از نظامی سروده شده است.
پ) خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی وزیر مقتدر غازان‌خان و اولجایتو بود. مهم‌ترین کتابش "جامع التواریخ" نام دارد.
ت) مرصادالعباد از کتاب‌های قرن هفتم است. نثر کتاب گاهی ساده و گاه دارای سجع و موازنه است.

بیت صورت سؤال از هشت پایه آوایی تشکیل شده است که هر مصراع آن چهار پایه و چهارده هجا دارد.

در هر پایه آوایی در مصراع گزینه "۱" سه هجا و در سایر گزینه‌ها چهار هجا به کار رفته است.
گزینه "۱":

بِ چش م	مَ نَن دَر	تُّ چُن تو	تِ یا یی
---------	------------	------------	----------

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه "۲":

دِ لا تا کی	پِ زی سو دا	دَ رو نِ گُند	بِ دِ خض را
-------------	-------------	---------------	-------------

گزینه "۳":

صَ فا ده دی	دِ یِ خُدا را	کِ تا دی دا	رِ جان بی نی
-------------	---------------	-------------	--------------

گزینه "۴":

چُ عُم رت رَف	تِ بَر غف لَت	بِ دین با قی	تِ لا فی کُن
---------------	---------------	--------------	--------------

جامعه‌شناسی

گزینه ۲

۹۶

فرهنگ جهانی ابتدا باید به پرسش‌های بنیادین پاسخ دهد و این از طریق روح تعهد و مسئولیت ایجاد می‌شود تا بتواند از هویت خود دفاع کند.

گزینه ۴

۹۷

الف) فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها ناظر به قوم و منطقه خاصی است از محدود قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌روند و جهانی نمی‌شوند مگر اینکه نسبت به سایر اقوام و مناطق نگاه سلطه‌جویانه داشته باشند.
ب) شهرک‌سازی یهودیان در فلسطین اشاره به گونه نخست فرهنگ دارد که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن ناظر به قوم، منطقه یا گروه خاصی است و به‌عنوان منطقه مرکزی، منطقه پیرامونی را به خدمت می‌گیرد.
ج) فارابی، جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، مدینه فاسقه می‌نامد.

الف) امپریالیسم سیاسی: از طریق اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می گیرد.
 ب) امپریالیسم اقتصادی: در جایی رخ می دهد که قدرت اقتصادی یک کشور، بازارها و مواد خام کشور دیگر را تصرف کند.
 ج) امپریالیسم فرهنگی: هنگامی رخ می دهد که مقاومت فرهنگی منطقه ای که تحت تصرف اقتصادی یا نظامی جامعه دیگر قرار گرفته، از بین می رود و قوم مغلوب برتری فرهنگی جامعه مسلط را نیز بپذیرد.

استعمار فرانو، گسترش و سلطه فرهنگ غرب بر همه جهان و غربی کردن جهان را در پوشش نام "جهانی شدن" پیگیری می کند.
 در استعمار نو، کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود و با استفاده از نهادها و سازمان های اقتصادی و سیاسی بین المللی و همچنین از طریق دولت های دست نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می گیرد.

فرهنگی که عقاید، ارزش ها یا هنجارهای آن ناظر به قوم، منطقه یا گروه خاصی است، با عبور از مرزهای جغرافیایی خود جهان را به مناطقی دوگانه تقسیم می کند. فرهنگ صهیونیسم، آرمان ها و ارزش های خود را متوجه نژاد خاصی می داند.

امپریالیسم فرهنگی هنگامی رخ می دهد که مقاومت فرهنگی منطقه ای که تحت تصرف اقتصادی یا نظامی جامعه ای دیگر قرار گرفته است فروریزد و قوم مغلوب، برتری فرهنگی جامعه مسلط را نیز بپذیرد.
 جهان غرب در استعمار فرانو، هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می دهد؛ یعنی عقاید، ارزش ها و آرمان های فرهنگ های دیگر را مورد هجوم قرار می دهد و به جای آن، باورها و ارزش های فرهنگ غرب را تبلیغ و ترویج می کند.
 دولت های استعمارگر برای به قدرت رساندن نیروهای وابسته، از کودتای نظامی نیز استفاده می کنند. کودتای انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان و همچنین کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ محمدرضا شاه دو نمونه موفق از کودتاهای استعمار نو و کودتای نوژه، نمونه شکست خورده آن است.

استعمار نو، پس از شکل گیری جنبش های استقلال طلبانه کشورهای مستعمره طی قرن بیستم به وجود آمد. دولت های استعمارگر برای به قدرت رساندن نیروهای وابسته، از کودتای نظامی نیز استفاده می کنند.
 کودتای انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان و کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ محمدرضا شاه دو نوع موفق از کودتاهای استعمار نو و کودتای نوژه، نمونه شکست خورده آن است.

بررسی عبارت های نادرست:

(پ): افراد جامعه تغلب دوست دارند که بر یکایک مردم جامعه خود نیز، چیره شوند.

(ت): مردم جامعه تغلب گمان می برند که ملت های دیگر نتوانسته اند به موقعیتی که آنان به دست آورده اند، برسند و اصولاً چنین سعادت را نمی شناسند.

الف) سلطه جهان غرب بر کشورهای دیگر به سلطه نظامی محدود نشد، بلکه به مرور اشکال جدیدی از آن پدیدار شد.
 ب) در استعمار نو، کشورهای استعمارگر با استفاده از شرایط مساعدی که در دوره استعمار ایجاد کرده اند، از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره برای رسیدن به اهداف استعماری خود استفاده می کنند.
 ج) کودتای نوژه از جمله کودتاهای مربوط به استعمار نو بوده است.

بررسی عبارت های نادرست:
 برخی از فرهنگ هایی که در طول تاریخ از مرزهای جغرافیایی خود عبور کرده و به سوی جهانی شدن گام برداشته اند، فرهنگ سلطه و استکبار بوده اند.
 امپراطوری مغول در چین، هند و ایران تحت تأثیر فرهنگ های اقوام مغلوب، هویتی چینی، هندی و ایرانی پیدا کرد و به صورت سه حکومت مستقل درآمد.

فلسفه

الف) با دقت در سؤال هایی که از فطرت ثانی ناشی می شود درمی یابیم که این قبیل سؤال ها مربوط به موضوعات اساسی و بنیادی است.
 ب) از همان آغازین روزهای حیات فکری انسان، افرادی اهمیت این قبیل پرسش ها را دریافته و با دقت و تأمل فراوان برای دستیابی به پاسخ صحیح تلاش کردند.

الف) مسائل فلسفی، از جهت روش، مانند مسائل ریاضی هستند که استفاده از حواس و ابزار به حل آن ها کمک نمی کند و فقط با عملیات فکری و استدلالی باید به جواب مسئله ها دست یافت.

دانش فلسفه عهده دار بررسی قانون مند سؤالات فلسفی است.

کلمه فیلسوفیا مرکب از دو کلمه "فیلو" به معنی دوستداری و "سوفیا" به معنی دانایی است، پس کلمه فیلسوفیا به معنی "دوستداری دانایی" است، کسی که این واژه را بر سر زبان ها انداخت "سقراط" بود.
 همچنین دغدغه برخی از سوفیست ها، که بیشتر به تعلیم سخنوری و وکالت اشتغال داشتند، بیان واقع و دفاع از حقیقت نبود؛ این گروه پیروزی بر رقیب را مهم ترین هدف می دانستند و از این رو در استدلال های خود بیشتر از مغالطه کمک می گرفتند.

تفاوت اصلی فلسفه با سایر علوم در موضوع فلسفه است. تفاوت از نظر روش هم وجود دارد، اما دانش فلسفه با برخی دانش‌ها در آن اشتراک دارند مانند: ریاضیات که هر دو عقلانی هستند.

سوفیست‌ها برای حقیقت و واقعیت ارزش و اعتباری جدا از ادراک انسان قائل نبودند.

ملاصدرا معتقد است که انسان با عبور از فطرت اول می‌تواند به فطرت ثانی برسد. وی ماندن در فطرت اول را شایسته انسان نمی‌داند و از انسان‌ها می‌خواهد که بکوشند از فطرت اول عبور کنند و به فطرت ثانی که مرحله‌ای برتر و عالی‌تر است، برسند.

سوفیست‌ها برای حقیقت و واقعیت ارزش و اعتباری قائل نبودند و می‌گفتند هرکس هرچه خودش می‌فهمد همان حقیقت و واقعیت است.

شاخه‌های دانش فلسفه، آن دسته از دانش‌های فلسفی هستند که قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت‌شناسی را به محدوده‌های خاصی منتقل می‌سازد و قوانین بنیادی آن محدوده از وجود را بیان می‌کنند.

اگر انسان از مرحله اول تفکر عبور کرد و با جدیت و پیوسته به سؤال‌های دسته دوم (فلسفی) پرداخت، وارد مرتبه دوم تفکر شد که می‌توان آن را "تفکر فلسفی" نامید.

روان‌شناسی

فرضیه یک پاسخ موقتی به سؤال تحقیق است که ممکن است درست یا نادرست باشد که ارتباط بین حداقل دو متغیر (مستقل و وابسته) را نشان دهد، پس چون پاسخ است نمی‌تواند سؤالی باشد؛ بنابراین گزینه‌های ۲ و ۴ که سؤالی هستند حذف می‌شوند. گزینه ۱ نیز یک جمله خبری است با ذکر علت که نظر قطعی گروهی از روان‌شناسان را مطرح کرده و فرضیه پاسخ وقتی است (نظر قطعی را بیان نمی‌کند) که ممکن است درست یا نادرست باشد، پس قطعاً گزینه ۱ نیز نادرست می‌باشد، اما گزینه سوم هم یک جمله خبری است. ارتباط بین متغیر مستقل (تماشای برنامه‌های خشن تلویزیونی) و متغیر وابسته (افزایش خشونت کودکان) را بیان کرده است.

بررسی عبارت نادرست:

فرضیه جمله‌ای خبری است که به صورت خردمندانه‌ای در پاسخ به سؤال مطرح می‌شود و خردمندانه بودن محتوای یک جمله خبری به این معنا است که نه بر اساس شانس و تصادف، بلکه مبتنی بر دانش و تجربه است.

(الف) لوب آهیانه‌ای در حافظه کوتاه‌مدت و کاری، لوب گیجگاهی در حافظه کلامی (نیمکره چپ) و حافظه غیرکلامی (نیمکره راست)، لوب پیشانی نیز در حافظه زمانی (ترتیب زمانی اتفاقاتی که رخ داده است) و حافظه کلامی و غیرکلامی و لوب پس‌سری در حافظه بینایی نقش دارند.

(ب) امروزه مطالعات نشان می‌دهند که مخچه نیز در حافظه کوتاه‌مدت نقش دارد.

(ج) اگر هیپوکامپوس در انسان یا حیوان برداشته شود حافظه‌های جدید تشکیل نمی‌شوند و البته هنوز حافظه‌های قدیمی باقی می‌مانند.

مهم‌ترین ویژگی روش شهودی، شخصی و غیرقابل تعمیم بودن آن است و این ویژگی دقیقاً مقابل عینی و قابل تکرار بودن روش علمی برای افراد مختلف است.

بررسی عبارت نادرست:

مصاحبه ساختاریافته یا نظام‌دار شبیه پرسش‌نامه است.

عبارت آورده‌شده در صورت سؤال به تبیین موضوع "تحکیم حافظه" اشاره دارد، چراکه به "چرایی" تحکیم حافظه با تکرار خاطرات اشاره کرده است. اولین قدم برای پاسخ دادن به یک مسئله، ارائه توصیف دقیق و روشن از موضوعات مورد مطالعه است و توصیف به چستی یک پدیده اشاره دارد. (رد گزینه ۱)

آن‌گونه که پیش‌بینی در سایر علوم تجربی سهل و روان است، در علم روان‌شناسی آسان نیست، در نتیجه نمی‌توان برای عبارت آورده‌شده از پیش‌بینی استفاده کرد. (رد گزینه ۲)

در عبارت صورت سؤال به شناسایی اهداف علوم تجربی می‌پردازد درحالی‌که نظریه مجموعه‌ای از قوانین یا قضایای علمی هستند. (رد گزینه ۴)

باتوجه به تعریف روانشناسی، روانشناسان برای مطالعه رفتار و فرآیندهای ذهنی، دست به جمع‌آوری اطلاعات می‌زنند. مسائلی را که مطالعه آن‌ها با کمک مشاهده مستقیم امکان‌پذیر نیست می‌توان با استفاده از پرسشنامه مطالعه کرد. در این حالت، محقق از خود فرد درباره رفتار یا افکار خاص او می‌پرسد. موضوعاتی را که با مشاهده یا پرسشنامه قابل بررسی نیستند می‌توان با مصاحبه مورد بررسی قرار داد.

به ترتیب عبارات مشخص شده به فرضیه و نظریه اشاره درستی می‌کند.

در همه پرسى‌ها معمولاً از مصاحبه ساختاریافته استفاده می‌کنند.

الف) علم تجربی از روش‌ها و ابزارهای دقیق و قابل اندازه‌گیری استفاده می‌کند و یکی از اقسام علوم بشری است.

ب) فرضیه - اصول یا قوانین

ج) سودمندی - کاربردپذیری

د) منظور از سطح صوری ساختار ظاهری و نحوه نگارش آن نظریه و منظور از سطح تجربی، تجربه‌پذیری و پژوهش‌پذیری آن است.

۱	☐	☐	☒	☐	۱۱	☐	☐	☒	☐	۲۱	☐	☐	☐	☒	۳۱	☒	☐	☐	☐	۴۱	☐	☒	☐	☐
۲	☒	☐	☐	☐	۱۲	☐	☒	☐	☐	۲۲	☐	☐	☒	☐	۳۲	☒	☐	☐	☐	۴۲	☐	☐	☒	☐
۳	☐	☒	☐	☐	۱۳	☐	☐	☐	☒	۲۳	☐	☐	☐	☒	۳۳	☐	☒	☐	☐	۴۳	☐	☐	☒	☐
۴	☐	☐	☒	☐	۱۴	☐	☐	☒	☐	۲۴	☐	☐	☐	☒	۳۴	☐	☐	☐	☒	۴۴	☐	☒	☐	☐
۵	☐	☐	☒	☐	۱۵	☐	☒	☐	☐	۲۵	☐	☒	☐	☐	۳۵	☐	☐	☒	☐	۴۵	☐	☐	☒	☐
۶	☐	☐	☒	☐	۱۶	☐	☐	☐	☒	۲۶	☐	☐	☒	☐	۳۶	☐	☐	☒	☐	۴۶	☐	☐	☒	☐
۷	☐	☐	☒	☐	۱۷	☐	☐	☐	☒	۲۷	☐	☐	☒	☐	۳۷	☒	☐	☐	☐	۴۷	☒	☐	☐	☐
۸	☐	☐	☐	☒	۱۸	☐	☒	☐	☐	۲۸	☐	☐	☒	☐	۳۸	☐	☒	☐	☐	۴۸	☐	☐	☒	☐
۹	☐	☒	☐	☐	۱۹	☐	☐	☐	☒	۲۹	☐	☒	☐	☐	۳۹	☐	☐	☒	☐	۴۹	☒	☐	☐	☐
۱۰	☐	☒	☐	☐	۲۰	☐	☐	☒	☐	۳۰	☐	☒	☐	☐	۴۰	☒	☐	☐	☐	۵۰	☒	☐	☐	☐
۵۱	☐	☒	☐	☐	۶۱	☐	☐	☐	☒	۷۱	☐	☐	☒	☐	۸۱	☐	☐	☒	☐	۹۱	☐	☐	☒	☐
۵۲	☐	☒	☐	☐	۶۲	☐	☒	☐	☐	۷۲	☐	☒	☐	☐	۸۲	☒	☐	☐	☐	۹۲	☐	☐	☒	☐
۵۳	☒	☐	☐	☐	۶۳	☐	☐	☐	☒	۷۳	☒	☐	☐	☐	۸۳	☐	☐	☒	☐	۹۳	☐	☐	☒	☐
۵۴	☐	☐	☐	☒	۶۴	☐	☐	☐	☒	۷۴	☐	☐	☐	☒	۸۴	☐	☒	☐	☐	۹۴	☐	☐	☒	☐
۵۵	☐	☒	☐	☐	۶۵	☐	☐	☒	☐	۷۵	☐	☐	☒	☐	۸۵	☒	☐	☐	☐	۹۵	☒	☐	☐	☐
۵۶	☐	☐	☐	☒	۶۶	☐	☐	☐	☒	۷۶	☐	☐	☒	☐	۸۶	☐	☐	☒	☐	۹۶	☐	☒	☐	☐
۵۷	☐	☒	☐	☐	۶۷	☐	☒	☐	☐	۷۷	☐	☒	☐	☐	۸۷	☐	☐	☒	☐	۹۷	☐	☐	☒	☐
۵۸	☐	☒	☐	☐	۶۸	☐	☐	☒	☐	۷۸	☐	☐	☒	☐	۸۸	☐	☒	☐	☐	۹۸	☒	☐	☐	☐
۵۹	☐	☒	☐	☐	۶۹	☒	☐	☐	☐	۷۹	☐	☐	☒	☐	۸۹	☒	☐	☐	☐	۹۹	☐	☐	☒	☐
۶۰	☒	☐	☐	☐	۷۰	☐	☐	☐	☒	۸۰	☒	☐	☐	☐	۹۰	☐	☐	☒	☐	۱۰۰	☐	☒	☐	☐
۱۰۱	☐	☐	☐	☒	۱۱۱	☒	☐	☐	☐	۱۲۱	☐	☐	☒	☐										
۱۰۲	☐	☐	☒	☐	۱۱۲	☐	☒	☐	☐	۱۲۲	☐	☐	☒	☐										
۱۰۳	☐	☒	☐	☐	۱۱۳	☐	☐	☒	☐	۱۲۳	☐	☐	☐	☒										
۱۰۴	☐	☒	☐	☐	۱۱۴	☒	☐	☐	☐	۱۲۴	☐	☐	☐	☒										
۱۰۵	☒	☐	☐	☐	۱۱۵	☒	☐	☐	☐	۱۲۵	☐	☐	☒	☐										
۱۰۶	☐	☐	☐	☒	۱۱۶	☐	☐	☒	☐															
۱۰۷	☒	☐	☐	☐	۱۱۷	☐	☐	☐	☒															
۱۰۸	☐	☐	☒	☐	۱۱۸	☐	☐	☐	☒															
۱۰۹	☒	☐	☐	☐	۱۱۹	☐	☐	☐	☒															
۱۱۰	☐	☒	☐	☐	۱۲۰	☐	☐	☒	☐															